

**TEOMAN ÖZTÜRK'Ü
ANIYORUZ**

11 Temmuz 2008

1.Baskı:

ISBN: 978-9944-89-604-7

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. 19/1 06650 Yenişehir / Ankara
Tel: (0312) 418 12 75 Faks: (0312) 417 48 24
Web Sitesi: <http://www.tmmob.org.tr>
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr

Kapak ve Sayfa Düzeni

Dijle Konuk

Baskı

Mattek Matbaacılık
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Akyol İşhanı 83/23
Maltepe/ANKARA
Tel: (312) 229 15 02 Fax: (312) 231 98 88

11 Temmuz 2008'de Teoman Öztürk bizi, sevenlerini, dostlarını, TMMOB'lileri yine bir araya topladı.

Sevgili Başkanımızı saygıyla, sevgiyle anıyoruz.

TMMOB Yönetim Kurulu
Temmuz 2008

Ayşegül BİLDİRİCİ- Değerli konuklarımız; Başkanımız Teoman Öztürk'ün aramızdan ayrılışının 14. yılında düzenlediğimiz anma etkinliğine hepimiz hoş geldiniz.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 1973-80 yılları arası Başkanlığını yapmış, mühendis ve mimar hareketinin toplumcu bir çizgiye sahip olmasında önder ve yiğit kişiliği ile hep ön saflarda yer almış, TMMOB'yle bütünleşmiş, örgütlenmiş bir isimdir Teoman Öztürk. Teoman Öztürk ve mücadele arkadaşları birlik anlayışını ete kemiğe büründürerek, mühendis mimarların gerçek anlamda örgütlü mücadelesini başlattılar.

Sizleri Teoman Öztürk ve mücadele arkadaşlarının anısına saygı duruşuna davet ediyorum.

(Saygı duruşu)

Ayşegül BİLDİRİCİ- Teşekkürler.

Anma programımızın ilk bölümünde Teoman Öztürk'le ilgili bir slayt gösterimiz var. Sizler slaytları izlerken, aynı zamanda Ahu Sağlam da bize güzel sesiyle şarkılarını söyleyecek.

(Slayt gösterisi, dinleti)

Ayşegül BİLDİRİCİ- Sevgili Ahu Sağlam'a ve müzisyen arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz. Açılış konuşmasını yapmak üzere Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Mehmet Soğancı'yı kürsüye davet ediyorum.

Mehmet SOĞANCI (TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı)

Sevgili Aylin Abla, Elif, Aslı, Teoman Öztürk'ün dostları, arkadaşları, TMMOB'nin yol arkadaşı örgütlerin temsilcileri, TMMOB'nin dününde, bugününde görev alan arkadaşlarım, konuklarımız, yol arkadaşlarımız; hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Sevgili Başkanım Teoman Öztürk'ü sevgiyle saygıyla anıyorum. Sizler de anma etkinliğimize hoş geldiniz.

SEVGİLİ BAŞKANIMIZ VE ARKADAŞLARI 70'LERDEN ŞÖYLE SESLENİYORDU:

“Mühendis mimarların, teknik bilgi ve becerilerini halkımızın yararına kullanamamaları, ülkenin içinde bulunduğu somut şartların bir sonucudur. Ülkemiz ekonomisi, siyasal yapısı ve bütün üst yapı kurumları, birbirleriyle kaynaşmış olan uluslararası emperyalist tekeller ve yerli sermayenin hâkimiyetindedir. Bu egemen çevrelerin kontrol ettiği tüm yatırımlar ve hizmetler, halkımızın sorunlarının çözümüne yönelik değil, maksimum kâr sağlayacak yeni pazarlar yaratmak yönündedir. Böyle bir sömürü düzeni içinde ülkemizin geri bırakılmışlıktan kurtulacağını ve tüm çalışanların yaptığı hizmetlerin ve yarattığı değerlerin halkımıza ulaşacağını sanmak kendimizi aldatmak olur. Emeğimizin halkın hizmetine girebilmesi, ülkemizin her alanda bağımsızlığını kazanmasına, sömürüye dayanan düzenin sona ermesine bağlıdır. Geleceğimiz üretim güçlerinin özgürce gelişebileceği, kafa kol emeği arasında farklılaşmanın olmadığı, emeğin yabancılaşmadığı bir düzene kavuşabilmemize bağlıdır. Geleceğimiz için öngörülerde bulunabilmek, programlar oluşturabilmek ve hayata geçirebilmek; geçmişi iyi yorumlayıp, günümüzü iyi tahlil ederek dünyada ve ülkemizdeki durumun irdelenmesi ve geleceğin tasarlanması ile mümkündür. Yapılacak olan yorumlamalar, tanımlar ve tespitler ışığında oluşturulacak çalışma programı ancak bu şekilde doğru bir tarzda hayat bulabilecektir.”

TMMOB 40. GENEL KURULUNDA DÜNYAMIZIN, ÜLKEMİZİN, ÖRGÜTÜMÜZÜN BUGÜNÜNÜ DEĞERLENDİRDİK:

Türkiye, 12 Eylül'ün baskıcı, otoriter ve gerici zihniyeti ile Özal ile başlayan piyasacı düzenin AKP eliyle kurumsallaştırıldığı, emperyalizme bağımlılık ilişkileri temelinde bir

değişim süreci içerisinde geçiyor.

Kapitalist küreselleşmenin ihtiyaçlarına uygun olarak devlet ve toplum yapısı yeniden düzenlenirken bu alt üst oluş içerisinde, iktidar planında da kıyasıya bir kavga sürüyor. Kapitalizmin eski düzeni ile yeni düzeni arasındaki bu çatışma toplumu da kimi zaman laik-antilaik, kimi zaman da başka biçimlerde süren anlamsız bir kutuplaşmaya sürüklüyor.

Bizlerin mücadelesi ise bu boğucu ikilemin, bu anlamsız kutuplaşmanın aşılabilmesi, bir başka seçeneğin, başka bir Türkiye umudunun ortaya koyulabilmesi mücadelesidir.

Ülkemizin bütün sorunlarını çözme konusunda, emekten ve demokrasiden yana bir irade geliştirmeye, yaşadığımız bu alt üst oluş sürecine emekçilerin haklarından yana müdahale etmeye çalışıyoruz. Kapitalist küreselleşmenin bütün alanlardaki tahribatına karşı, her alanda gelişen karşı çıkışı kendi mücadelemizle birleştirerek, dünyanın her yerindeki emekçiler ve işçilerle, başka bir dünyanın şarkılarını birlikte söylemeye çalışıyoruz.

Dünyada bir ekonomik kriz yaşanıyor. ABD’de başlayan kriz tüm dünyada farklı biçimlerde etkisini gösterirken, neo-liberalizmin keskin savunucuları, ekonomiye devlet müdahalesi tartışır duruma geldiler. Daha on yıl önce, başka alternatif yok tek yol neo-liberal dönüşüm diyenler, şimdi de yaşanan krizi aşacak bir yol aramaya başladılar. Kapitalizm için krizden çıkışın yolu her zaman emekçileri daha çok baskı altına almak, daha çok sömürmek olmuştur. AKP’nin son dönemde emekçilere, işçilere yönelik artan baskılarının, çıkarılan yeni saldırı yasaları da dünyada bu krizin yansımalarıdır.

Küreselleşme süreci, bundan 15-20 yıl önce, refahı ve demokrasiyi küreselleştirecek bir değişim rüzgarı olarak sunuluyordu. Ancak görüldü ki, kapitalist küreselleşme ile birlikte küreselleşen, sömürü, yoksulluk ve savaş oldu. Türkiye’nin yaşadığı sorunlar da, büyük oranda bu süreçten kaynaklanmaktadır. Bu nedenle kimilerinin yaptığı gibi yaşadığımız sorunların küreselleşme ve AB süreci doğrultusunda yaşanan değişimle aşılabileceği beklentisi boştur. Sorunlarımızı ancak emperyalist kapitalist sisteme karşı mücadele ederek, düzenle hesaplaşarak çözebiliriz.

Evet, Türkiye kapitalist küreselleşme sürecine eklenme doğrultusunda bir değişim süreci yaşıyor. Ekonomiden, siyasete ve gündelik hayata kadar her şey sermayenin yeni

düzenine uygun olarak yeniden düzenleniyor. 12 Eylül ve ANAP ile başlayan ve bugüne kesintisiz süren bu değişimin son ve en güçlü aktörü ise AKP'dir.

AKP, emperyalist odaklardan aldığı güçle, iktidarını kamu-sal alanda ve gündelik hayat içerisinde giderek güçlendiriyor. Öyle ki, AKP devlet kurumlarında kendine uygun bürokrat ve elit kadroyu yaratmaya çalışırken aynı zamanda Futbol Federasyonu'ndan, medyaya; Alevi örgütlerinden sendikalara kadar her yere müdahale etmeye çalışıyor.

AKP kendine demokrat olduğu gibi, aynı zamanda yalnızca kendine özgürlük istemektedir. Türban tartışması bunun tipik bir örneği olmuştur. Kadınlar üç çocuk doğurmalı diyen Tayyip Erdoğan; aynı zamanda kadına özgürlük adı altında türbanın üniversitelerde serbestleşmesini savunmuştur. Hatta kimileri özgürlükçü olmanın ölçütü olarak türban serbestliğinden yana olmayı göstermişlerdir.

Gerçek ise türbanın toplumun muhafazakâr bir yaşam biçiminin baskısı altına alınmasının ideolojik simgesi haline gelmesi, özgürlükleri tehdit eden bir unsur olmasıdır.

Toplum bugün cemaat ve tarikat yapıları eliyle gerici düşüncelerin etkisi altına alınmaktadır. 12 Eylül ile başlayan bu gericileşme dalgası AKP iktidarına yaslanarak güç kazanmakta, etkinliğini arttırmaktadır. Bugün özgürlüklerin savunulması demek, gündelik hayatın her alanı kuşatmaya çalışan bu ablukaya karşı mücadele etmek demektir.

AKP eliyle kurulan, zenginin daha zengin olduğu yoksulun daha da yoksullaştığı, üstekine han hamam alttakine din iman düzenidir.

Bu acımasızlığa, zalimliğe seyirci kalmamız mümkün değildir. Zalimin zulmüne karşı, mazlumun ahının aheste aheste çıkmasını da beklemeyeceğiz. Mazlumun hakkını aramak, yoksulluğa ve açlığa mahkum edilen insanlar için onlarla birlikte bir gelecek istemek bizim insanlık görevimizdir.

Ö nedenle piyasanın iktidarına karşı direnmek ve isyan etmek insanidir.

Bizler sokaklarda sağlık ve sosyal güvenlik hakkı için, emekçilerle, işçilerle, gençlerle birlikte mücadele ederken aynı zamanda AKP iktidarına karşı gerçek bir muhalefetin nasıl olacağını da göstermiş olduk.

Küresel kapitalizmin ve onun temsilcisi AKP'nin saldırılarına

karşı durabilmek ancak kendi örgütlü özgücümüzü dayanarak, bütün emek ve demokrasi güçlerinin birlikte mücadelesi ile başarılabilir.

40. GENEL KURULUMUZDA YAPILAN TESPİTLER DOĞRULTUSUNDA MÜCADELE ALANLARIMIZ BUGÜN TANIMLIDIR:

TMMOB 40. Olağan Genel Kurulu, emperyalizme karşı başka bir dünya kurma mücadelesinin içinde olduğunu vurgulamaya kararlıdır. Genel Kurulumuz, ülkemizin emekten ve halktan yana güçlerinin kararlılığını, mücadele azmini, birlik ve dayanışma bayrağını yükseltme iradesinin önemini bir kez daha dile getirmektedir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği;

- Ülkemizin tüm varlıklarının özel sermaye istismarından kurtarılarak özelleştirmelerin durdurulması, özelleştirilen halka ait varlıkların kamulaştırılması ve kamu kuruluşlarının yeniden güçlendirilmesi için,

- Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) ile kamu hizmeti alanlarının piyasalaştırılarak yabancı sermayenin istilasına açılmasına karşı çıkmak için,

- Toplumsal gönencimizin arttırılmasına yönelik ulusal, bölgesel ve kentsel düzeyde planlı ve kamusal bir ekonomi politikası doğrultusunda, kamusal kaynaklara dayalı ve planlı modeli esas alan istihdam odaklı sanayileşme ve kalkınma için,

- Dünya Bankası, IMF, AB ve benzeri kuruluşların dayattıkları, yerli işbirlikçilerin uyguladıkları yapısal uyum ve istikrar programlarını reddederek, emeğin iradesini egemen kılan ekonomik ve toplumsal politikaların üretilmesi için,

- Ülkemize dayatılan dışa bağımlı enerji politikalarının terk edilmesi, yenilenebilir, yerli enerji kaynaklarına ve hidroelektrik esaslı santrallere öncelik veren tüm yatırım ve düzenlemelerin kamu tarafından yapılması için,

- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasında sürdürülebilir enerji ve kalkınma modeli izlenmesi ve kirlat bedelini öde politikasının tamamen terk edilmesi için,

- Standart dışı ve enerji yoğun teknolojilerin ithal edilmesinin önlenmesi, mevcut tesislerde enerji verimliliğini arttıracak, çevreyi koruyacak, çevre dostu teknolojiler

uygulanması için,

- Nükleer enerji santralleri ile yabancılara imtiyaz tanıyan maden aramalarından vazgeçilmesi ve ulusal kaynaklara dayalı, maden arama, işletme ve enerji politikası izlenmesi için,

- Madenlerimizin, jeotermal kaynaklarımızın, kıyı ve ormanlarımızın yerli ve yabancı sermaye tarafından yağmalanmasına karşı çıkmak için,

- Üniversitelerde özerk ve katılımcı bir eğitim ortamı sağlanması için,

- Eğitimde öğrencileri müşteri olarak gören girişimlere ve eğitim hizmetlerini bütünüyle bir pazar haline getirme çalışmalarına karşı durarak; ilköğretimden üniversiteye parasız, eşit, bilimsel, demokratik ve fırsat eşitliğine dayalı anadilde eğitim için, - Mimarlık, mühendislik, şehir planlamacılığı eğitim ve öğretim programlarının çağdaş teknolojiye ve bilim politikalarına uygun olarak emekten ve halktan yana yeniden düzenlenmesi için,

- Sağlık ve eğitimin temel insan hakları olduğunu esas alarak, her türlü özelleştirmeye son verilmesi, yeni sağlık ve güvenlik yasınının çalışan lehine ve kamu yararına düzenlenmesi için,

- 12 Eylül Anayasası ile gasp edilen grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının bütün çalışanlara yeniden tanınması için,

- Kapitalizmin emeği baskı altına alan stratejilerine karşı, istihdamın bir hak olarak tanınması, artırılması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için,

- İş sağlığı ve güvenliği konusunda acilen yasal ve idari önlemlerin alınması için,

- Başta düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmak üzere tüm demokratik hak ve özgürlüklerin, demokrasinin önündeki engellerin kaldırılması için,

- Meslek alanlarımızı yakından ilgilendiren Yabancılar Yasa tasarısına ve mesleki düzenlemeler adı altında TMMOB'nin yetkilerine yapılacak her türlü saldırıya karşı çıkmak için,

- 1 Mayıs'ı özgürce 1 Mayıs alanlarında tüm emek ve meslek örgütleri ile birlikte kutlamak için,

- Saldırı ve katliamların ardındaki gerici-faşist çete tipi örgütlenmelerin her türlü bağlantıları ile ortaya çıkarılması ve sorumlularının adalete hesap vermesinin ve hukukun üstünlüğünün sağlanması için,

- Toplumsal ilişkilerde tehlikeli bir şekilde gelişmekte olan linç kültürü ve darbe çığırtkanlığının önlenmesi için,

- 12 Eylül Faşist Cuntasının hazırladığı mevcut Anayasa ve AKP tarafından hazırlanan yeni Anayasa Taslağı yerine, tüm toplumsal ve siyasi oluşumların katılımının sağlandığı, eşitlikçi, özgürlükçü ve demokratik yeni bir Anayasa yapılması için,

- Yeniden düzenlenen ihale yasaının giderek yozlaştırılmasına, rant ve talana açılmasına karşı çıkmak için,

- Özel sektöre tahsis belgesi ile verilen hidroelektrik santral projelerinin çoğunluğu doğanın tahribatına yönelik unsurlar içerdiğinden bunların iptal edilmesi için,

- Karayollarına ağır bir yatırım gerektiren duble yolların ulaşım politikasında tek çözüm olarak sunulmasına karşı çıkmak için,

- Bir deprem ülkesi olan ülkemizde deprem gerçeğı siyasi iktidarlarca umursanmamakta ve kabul edilmemektedir, Ulusal Deprem Konseyi dağıtılmıştır. Deprem gerçeğini sürekli gündemde tutmaya yönelik çalışmaları etkin olarak yapmak için,

- Siyasi iktidarın TOKİ öncülüğünde halka konut yapma adı altında sunduğı projelerin, zamanla rant sağlamaya dönüşmesine karşı çıkmak için,

- Kentsel mekanın, toplumsal yarar ve kullanım değeri ilkesi etrafında üretilmesi-paylaşılması ve doğal-kültürel varlıkların koruma-kullanma dengesi içerisinde yaşatılması için,

- Kentsel dönüşüm projeleri ile rant çevrelerine çıkar alanları açılmasına karşı çıkmak için,

- Kadına yönelik şiddeti ve toplumsal hayatın her noktasında cinsiyet ayrımcılığını önlemek, politik, ekonomik ve kültürel alanda pozitif ayrımcılığı desteklemek, TMMOB örgütlülüğü içinde kadın örgütlenmesini geliştirmek, tüm emekçi kadınların mücadelesinin yanında olmak-birlikte mücadele etmek için,

- Tarım arazilerinin yok olmasına, kirlenmesine, genetik

tohum ve gıdaların ÷lkemize sokulmasına, çiftçimizi üretimden, tarlasından koparan işsiz, yoksul bırakan politikalara karşı durmak için,

- GAP Projesi kapsamındaki sulama projelerinin IMF ve Dünya Bankası dayatmalarına karşı çıkılarak hızla bitirilmesi ve bölgedeki halkın yararına gerçek bir toprak reformuna gidilmesi için,

- Yabancılarla karşılıklılık ilkesi gözetilmeksizin yapılacak toprak satışlarına karşı çıkmak için,

- Dünya Bankası'nın baskıları ile suyun özelleştirilmesine karşı çıkmak, suyun, özellikle temiz suyun bir hak olduğunu vurgulamak için,

- Bir yandan küresel ısınma, diğer yandan suyun sanayide hatalı kullanımı ve çarpık kentleşme olmak üzere, su kaynaklarının kirlenmesine ve yok edilmesine karşı çıkmak için,

- Su ve suya bağlı hizmetlerde çevre ve insan esas alınarak suyun mülkiyeti ve hizmetlerinin kamuda kalmasının sağlanması amacı ile 2009 yılında yapılacak Alternatif Dünya Su Forumu çalışmalarına katkı sağlamak için,

- Ülkeyimizin ırkçı şoven yaklaşımlar temelinde kompllaştırılmasına karşı çıkmak, Kürt sorununu çözmek için; bir arada kardeşçe yaşamı, barış, demokrasi ve halkların kardeşliğini savunmak ve demokratik yaklaşımları egemen kılmak için,

- Emperyalizmin savaş ve işgal politikalarına hayır demek, ABD'nin, İncirlik başta olmak üzere savaşa lojistik destek olan üsleri, limanları ve nükleer başlıkları ile ÷lkemizi derhal terk etmesi için,

- AB müzakere sürecinde, AB yetkililerinin ÷lkemize yaptıkları hukuk dışı müdahalelerine karşı çıkmak için,

- Emeğin Avrupa'sı için mücadele eden emek ve meslek örgütlerinin, siyasal ve toplumsal hareketlerin katıldığı 2010 yılında ÷lkemizde yapılacak olan Avrupa Sosyal Forumuna katkı sağlamak için,

- Hasankeyf'te, Bergama'da, Eşme'de, Belek'te, Kazdağları'nda, Fırtına Vadisi'nde, Munzur'da, Sinop'ta, Aloinoi'de, Efem çukurunda ÷lkemizin tarihi, kültürel, doğal ve tarımsal varlıklarını yok edenlere, doğanın tahribine zemin hazırlayanlara dur demek için,

- Gençlik geleceğimize şiarını her zaman her alanda

daha güçlü haykırmak ve gençliğe pozitif ayrımcılığı yaşama geçirmek için,

- Eşitlikçi bir toplum yaratma mücadelemizde, özgürlüklerimizi savunmak, gündelik hayatın her alanını kuşatmaya çalışan gerici ablukaya karşı mücadele etmek için,

- Kendi örgütlü özgücümüze dayanarak, bütün emek ve demokrasi güçlerinin birlikte mücadelesi ile küresel kapitalizmin ve onun temsilcisi AKP'nin saldırılarına karşı durabilmek için,

- Üreterek büyüyen ve paylaşarak gelişen bir ülkede insanca ve barış içinde yaşamak için,

- Birlikte karar alma, birlikte üretme, birlikte yönetme ilkesini yaşama geçirmek için,

Önümüzdeki dönemde de, Odaları ve üyeleriyle birlikte çalışma, birlikte uygulama ilkesiyle ülkemizdeki ve dünyadaki emek güçleriyle dayanışma içinde, bağımsızlıkçı, eşitlikçi ve özgürlükçü bir Türkiye ve Dünya için çalışmalarını sürdürecektir. Kapitalizmin ve emperyalizmin askeri, ekonomik, politik ve kültürel tüm örgütlerinden bağımsız, Bir Başka Dünya, Bir Başka Türkiye Mümkün dür.

Sevgili Başkanımı sevgiyle saygıyla anıyorum, hoş geldiniz arkadaşlar.

FORUM

“70’LERDEN BU YANA OLUŞTURULAN
ANLAYIŞLARLA
TMMOB VE BAĞLI ODALARIN
BUGÜNKÜ SORUMLULUKLARI VE
GÖREVLERİ”

OTURUM BAŞKANI:

Mehmet SOĞANCI (*TMMOB Yönetim Kurulu Baőkani*)

Mehmet SOĞANCI

Sevgili arkadaşlar; Sevgili Başkanımı sevgiyle, saygıyla anıyorum. Hepiniz hoş geldiniz.

TMMOB'nin bugünkü yol haritasını çizmeye hemen salon katılımıyla devam edeceğiz. Size de duyurulduğu biçiminde, 70'lerden bu yana sevgili Teoman Öztürk ve arkadaşlarının oluşturduğu anlayışlarla TMMOB ve bağlı odalarının bugünkü sorumluluklarını ve görevlerini birlikte değerlendiren bir forum yapacağız sevgili arkadaşlar. Bu forumda konuşulan bütün konuşmalar yayın haline getirilerek en kısa sürede kamuoyuna da iletilecek. Çok sayıda arkadaşımızın konuşma isteği içerisinde olduğunu biliyorum. Elimde de bir liste var. 7'şer dakika süre tanıyacağım arkadaşlara. 2-2,5 saatlik bir süre içinde de konuşmaları tamamlayacağız. Şu anda salonda kâğıt dolaştırıyoruz, arkadaşlar isimlerini yazdırabilirler.

Ben, elime gelen listeden ilk konuşmayı Makina Mühendisleri Odası Başkanımız Emin Koramaz'a veriyorum.

Emin KORAMAZ (Makina Mühendisleri Odası)

Sayın Başkan, Sevgili Aylin Abla, Sevgili Elif, Sevgili Aslı, sevgili arkadaşlar; hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Forumumuzun konusu, 70'lerden bu yana oluşturulan anlayışlarla TMMOB ve bağlı odaların bugünkü sorumlulukları ve görevleri. Hepimiz biliyoruz, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1970'li yıllardan itibaren temel çalışma ve mücadele anlayışını, sevgili başkanımızın simgeleşmiş sözünde de belirttiği üzere "bilimi ve tekniği emekçi halkın hizmetine sunmak üzere" belirlemiştir. Böylesi bir Türkiye'yi yaratmak için yapılması gerekenler ise Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 1970 yılı çalışma programının önsözünde çok açık bir şekilde tariflenmektedir: "Mühendis ve mimarların teknik bilgi ve becerilerini halkımızın yararına kullanamamaları, ülkemizin içinde bulunduğu somut şartların bir sonucudur. Ülkemiz ekonomisi, siyasal yapısı ve bütün üst yapı kurumları birbiriyle kaynaşmış olan uluslararası emperyalist tekeller ve yerli sermayenin hâkimiyetindedir. Bu egemen çevrelerin kontrol ettiği tüm yatırımlar ve hizmetler, halkımızın sorunlarının çözümüne yönelik değil; maksimum kar sağlayacak yeni pazarlar yaratmak yönündedir. Böyle

bir sömürü düzeni içinde ülkemizin geri bıraktırlmışlıktan kurtulacağını ve tüm çalışanların yaptığı hizmetlerin ve yarattığı değerlerin halkımıza ulaşacağını sanmak kendimizi aldatmak olur. Emeğimizin halkın hizmetine girebilmesi için ülkemizin her alanda bağımsızlığını kazanmasına, sömürüye dayalı düzenin sona ermesine bağlıdır. Geleceğimiz, üretim güçlerinin özgürce gelişebileceği, kafa kol emeği arasındaki farklılaşmanın olmadığı, emeğin yabancılaşmadığı bir düzene kavuşabilmemize bağlıdır.”

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1970’li yıllardan itibaren pusulasını halktan, emekten, özgürlüklerden, barıştan, demokratikleşmeden ve bağımsızlıktan yana olarak belirlemiştir. TMMOB, üretkenlerin yönettiği bir Türkiye istemektedir. TMMOB her türlü sömürüye, eşitsizliğe, sermayenin emek üzerindeki egemenliğine karşıdır. Bu nedendir ki TMMOB ve bağlı odaları, mesleki ve toplumsal sorumluluklarını kaynaştırarak yürütmektedir. TMMOB ve oda çalışmaları, meslek ve meslektaş sorunlarının ülke ve toplum sorunlarından ayrılamayacağı temel ilkesi üzerine kurgulanmaktadır. Bu ana ilke ve toplumca bakış açımız bizlere önemli görevler ve sorumluluklar yüklemektedir. 1970’li yılların aksine, günümüzde siyasal arenada emekten yana kitleler içerisine nüfuz salmış bir siyasi oluşumdan bahsetmek mümkün değildir. Bu anlamda ezilen kesimlerin TMMOB ve benzeri sistem muhalifi örgütlerden beklentileri daha da güçlenmektedir ve bizlerin, biz yöneticilerin sorumluluğu bir kez daha artmaktadır.

Sevgili arkadaşlar; ülkemizdeki duruma meslek alanlarımızdan yola çıkarak, biraz daraltılmış olarak bakarsak tablo şöyledir: Sanayide yatırımlar durmuştur. Gümrük Birliği ve Avrupa Birliği sürecinin ülkemiz ekonomisi aleyhine sonuçları birebir görünmektedir. Kalkınma ve planlamadan uzaklaşmıştır. Büyük kamu sanayi işletmelerimiz özelleştirilmektedir. Özelleştirmelerin, ülke ekonomisi ve çalışanlar üzerindeki olumsuz ve işsizliği arttırıcı etkileri yakıcı bir şekilde görülmeye başlanmıştır. Son yıllarda özellikle dışa bağımlılığını arttırdığı enerji sektöründe yanlış enerji politikaları ve özelleştirmelerin kamu ekonomisi ve toplum üzerindeki etkileri yaşanmaya başlamıştır. Yerli enerji kaynaklarımız dururken, başta doğal gaz olmak üzere ithal kaynaklara dayalı enerji politikaları, ülkemizi, enerjiyi dünyada en pahalı üreten ülkelerden biri haline getirmiştir. Kentsel mekânlarımız ile doğal kültürel varlıklar, rant alanları olarak yağmalanmaktadır. Tarım

arazilerimiz yok edilmektedir. Kıyı ve ormanlarımız yağmalanmaktadır. Hazine arazilerimizin talanında da önemli adımlar atılmaktadır. Madenlerimizin özelleştirme yoluyla yağmalanması, yolun yarısındadır. Doğa ve çevre ikliminin tahribi önemli boyutlara ulaşmıştır. Doğa olaylarının ihmal ve yanlışlarla toplumsal afetlere dönüşmesi neredeyse yazgı olarak anlaşılmaktadır.

Su kaynaklarımızın özellere devri süreci başlatılmıştır. Topraklarımızın yabancılara satılması neredeyse kamuoyunun alıştığı bir konu olmuştur. Bütün bunlara ek olarak bir de siyasal iktidarların emperyalist merkezlere bağlılığı ve ülkemizi içine düşürdükleri sosyoekonomik ve politik genel durumları eklediğimizde tablo daha da korkunçlaşmaktadır.

12 Eylül'den sonra ABD'nin Yeşil Kuşak projesinin bir sonucu olarak ülkemizde bizzat egemen güçler tarafından emek ve demokrasi güçlerine karşı bir devlet politikası olarak geliştirilip kullanılan dinsel gericilik şu anda iktidardadır. Başlangıçta dini inançları güçlü insanların tasarruflarının istismarı ile palazlanan dinci sermaye, bugün elde ettiği siyasal iktidar ve belediyeler aracılığıyla kent ve ülke kaynaklarının talanından da ciddi oranlarda pay kapmaktadır. AKP, elinde bulundurduğu iktidar erki vasıtasıyla yargıdan YÖK'e, üniversitelere, üst kurullara, bakanlıklara varana değin devlet içinde de yapılanmaktadır. Bu nedenledir ki gelinen noktada egemenler açısından da mızrak çuvala sığmamaktadır. Liberalizm, muhafazakârlık, gerici eğilimleri temsil yanında faşizan eğilimler ile de barışık olan bu iktidar, kendine demokrat demagojileri bir yana, gerek kendi iç kulvarında, gerekse de bazı karşıtları nezdinde de otoriter seçenekleri güçlendirmektedir. Türkiye'nin toplumsal bir kaosa doğru yol almasına yol açmaktadır. AKP'nin İslami motifli küreselleşme yönelimiyle, otoriter, milliyetçi, tutucu ve aynı zamanda emperyalizm ile sıkı işbirliği içerisinde olan bir diğer yaklaşım, iki ayrı rejimi zorlamaktadır. Şemdinli'den Hrant Dink katliamına, ırkçı milliyetçi hezeyan karışımlarına, cumhurbaşkanlığı seçim süreçlerine, Danıştay saldırısına, Cumhuriyet gazetesinin bombalanmasına, artan terör eylemlerine, türban ve yeni bir liberal anayasa yönelimine, devlet içerisinde yuvalanan Ergenekon çetelerine, AKP'nin kapatılmak istemli davasına kadar son dönemlerde yaşanan çatışmalar, ortaya çıkan kirli ilişkiler, katliamlar, toplumda yaşanan kutuplaşma, bu rejim savaşının ülke gündemine yansımalarıdır.

Bu noktada sol liberal ve sözde sol tandanslı, ancak sol gösterip sağ vuran ulusalcı eğilimlerin dışında bağımsız bir çizginin tanımlanmasına gereksinim bulunmaktadır. Bu yeni milliyetçiler, yakın bir geçmişe kadar ABD, IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü, Avrupa Birliği ve Gümrük Birliğiyle Türkiye'nin ilişkileneşmesine itiraz dahi etmediler. AKP'nin izlediği neoliberal ekonomik programın mimarı olan Kemal Derviş'i baş tacı yaptılar. Bunun somut kanıtlarını, küreselleşme ve uyum yasaları savunularını bu partilerin özellikle geçmişteki yayım ve söylemlerinde bulmak mümkündür. Bu kesimler ABD, AB ve uluslararası finans kuruluşlarıyla girilen ilişkilerden kopmayı öngörmemektedirler. Bağımsızlık, tam bağımsızlık gibi yönelimleri paylaşmamaktadırlar. Bu ilişkileri tıpkı bütün sağ ve sol liberallerin benimsediği gibi, küreselleşmenin kaçınılmazlığı tezi gibi kaçınılmaz bulmaktadırlar. Bir yandan küreselleşme süreçlerine uyumu öngörmek ve desteklemek, bir yandan da o süreçlerin devlet ve toplum nezdindeki olumsuz sonuçlarına milliyetçi temelde karşı çıkmak, olsa olsa küreselleşme milliyetçiliğidir. Küreselleşmenin kendi kulvarında beslediği bir milliyetçiliktir.

Sevgili arkadaşlar; bu iki kesimin yanı sıra tabii ki bir de biz varız: Emek, eşitlik, özgürlük, barış ve demokrasi güçleri var. 1970'li yıllardan beri gelenekselleştirdiği çizgisiyle Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği var, bunu da netlikle görmeliyiz. Bu nedenle bizlerin belirli bir bütünlük içinde dile getirdiği, eşitlikçi demokratik gereksinimlerin yeri ve önemi gereğince davranmak durumundayız. Tam bağımsızlığa vurgu yapan anti-amerikancılık, anti-AB'cilik gibi dar bir çerçeveye ile sınırlanmamış, ABD'den AB'ye, IMF'den NATO'ya, yeni liberal, ekonomik ve sosyal politikalara dek uzanan anti-emperyalist toplumcu çizgimize tam bir netlikle sahip çıkmalıyız. Bunu aynı zamanda mesleğimizi ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmenin, halkımızın çağdaş ve mutlu bir yaşam sürmesinin, ülkemizin zenginliklerini korumanın da yegane yolu olarak görmeliyiz. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ni sistem içi mücadele ekseninin tarafı olmaya zorlayan ve TMMOB'yi kendi siyasi oluşumlarının arka bahçesi yapmaya çalışan ve bu oluşumlarda bireysel olarak yükselmenin bir basamağı olarak gören anlayışlara karşı örgütsel bağımsızlığımızı her zamankinden daha fazla korumalıyız.

Sevgili arkadaşlarım; sözün özü, bugün Türkiye'de insanca, hakça, eşitlikçi, adil, ekonomik bir sosyal program,

ekonomik sosyal projeksiyon ile bütünleşmiş, bağımsızlıkçı, demokratikleşmeci bir program ve bu programı önermekle kalmayıp temsil edecek bağımsız bir siyasi irade boşluğu bulunmaktadır. Türkiye, bunun eksiklik ve sancılarını çekmektedir. Bu noktada TMMOB'yi, evet, bir siyasi parti olarak tanımlamıyorum; ama temsil ettiğimiz değerler ve gelenekselleştirdiğimiz mesleki, siyasi misyonunun karartılmasına veya zayıflatılmasına da izin vermemek, örgütümüze her zamankinden daha çok sahip çıkmalıyız. Ülkemiz ve meslek alanlarımız lehine bağımsız yürüyüşümüzü etkin bir şekilde sürdürmek için TMMOB'nin ulaştığı düzeyi korumalı ve güçlendirmeliyiz.

Bu düşüncelerle yaşasın TMMOB örgütlülüğü diyor, Sevgili Başkanımızı saygıyla anıyor, hepinize sevgilerimizi sunuyorum.

Mehmet TORUN (*Maden Mühendisleri Odası*)

Değerli dostlar; hepinizi Maden Mühendisleri Odası adına saygıyla selamlıyorum.

Tabii ben Teoman Öztürk'ü yakinen tanıyamadım. Yazdıklarından, anlatılanlardan tanımaya çalışıyorum. Onun yaşadıklarını, ona yaşattıklarımızı tabii en yakinen yakınları bilir diye düşünüyorum. Ben, ölümünden sonra Maden Mühendisleri Odası'nın madenci bülteninde yayınlanan iki yazıdan kısa kısa pasajlarla sizlerle birlikte olmak istiyorum.

Murat Değirmencioğlu, maden yüksek mühendisi bir arkadaşımız, Teoman Öztürk'ün ölümünden sonra yazmış: "Sait Faik 'Her şey, bir insanı sevmekle başladı' der. Lise çağımda bu söz beni ne de çok etkilemişti. Hani neredeyse yaşam felsefemin bir özeti gibiydi. Sonra siyaset ve ideolojiyle tanıştım. Sait Faik'in bu güzelim özdeyişini unutup gittim. Kim bilir, belki de küçük burjuva hümanizmi diye bir çırpıda defterimden silip attım. Döndüm dolaştım, yine aynı yere geldim.

Evet, ideolojinin ve siyasetin önemini yadsımıyorum, ama şimdilerde insana özgü o hamur denen gerçekliğe inancım öne çıktı. İnsan, ideoloji ve siyasetle genelde karakter yapısı biçimlendikten sonra tanışır. Bu tanışıklığa gelinceye kadar insan büyük oranda yoğrulmuş ve şekillenmiş sayılır. İşte ben buna insanın hamuru diyorum. Şimdilerde insanları hamurlarına bakarak değerlendiriyorum. Teoman, hamuru temiz

bir insandı, öyle yaşadı ve öyle öldü. Ne TMMOB başkanlığı, ne mimarlığı, ne bilmem ne teşkilattaki danışmanlığı, hiçbiri ama hiçbiri önemli değil; önemli olan onun, her şeyden önce iyi bir insan oluşuydu” demiş arkadaşımız.

Yine Teoman Öztürk’ün dava arkadaşlarından Tayfun Özuslu, çok yakinen tanıyan bir arkadaşımız, maden mühendisi. Onun da yine aynı yıllardaki yazısından bir iki pasaj okumak istiyorum: “Karizma, aforizma, önceden görme, nitel çoğunluk yaratma başta olmak üzere bir sürü haslete sahip olmadan kuşkusuz ki önder olunamaz. Teoman Öztürk’ün yoğrulduğu hamur, anılan hasletlerle mayalandığı gibi, ayrıca önder olmaması için herhangi bir engel yoktu; ama yalnız demokratta öylesine güçlü bir önderlik hasleti vardı ki, gıpta etmeksizin gözlemlemenin de mümkünü yoktu. Toparlayıcılık ve bütünleştiricilik. Zaten böylesine hasletlere sahip olduğu için bir mühendislik ve mimarlık örgütü önderinin üstüne hiç de vazife olmadığı halde, on binleri toparlayıp alanlara yığmayı becerabiliyordu. Teoman Öztürk hakkında söylenenler yeni yetmelere abartılı gelebilir; ancak 60 küsurun, 60’dan fazlasının sadece birkaç binle vaziyeti idare ettiği günlere bakarsak, sınıfın öncülüğünü bir türlü elinden bırakmayan memurlar güruhunun hepsini, onun tek başına en azından bir dijit solladığını ve öyle köftiden önder olmadığını da açıkça görebiliriz.”

Arkadaşımız şöyle bitiriyor: “Başkanların Başkanı, sen bizim lambamızı hanenin başköşesinden eksik etmezdin. Biz de seni yüreğimizin başköşesinden eksik etmeyeceğiz. Ayrıca epiloglar için kalem üşürmek hem tülümüzün zakanuna, hem de neslimizin janına zantura gittiğinden, kibritin biri sönünce bir yenisini çakacağız. Daha da olmazsa, ikinci kutuyu açacağız ve ateşi tutuşturup, kazan istim tutuncaya kadar. Ben bu duygularla Teoman Öztürk’ü buradan bir kez daha saygıyla anıyorum.”

Değerli arkadaşlar; Birliğimizin Genel Kurulunda mücadelenin yükseltilmesi kararı çıktı. Biraz önce arkadaşlarımız da söylediler. Burada yine Teoman Öztürk’ün toparlayıcılık ve bütünleştiricilik özelliği başta olmak üzere mücadele ruhunu hayata geçirerek, sadece meslek odaları değil, demokratik kitle örgütleri, emek örgütleri, sendikalarla birlikte bu mücadelede yerimizi almamız. Biz Maden Mühendisleri Odası olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da bu mücadelede yerimizi almaya devam edeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Mehmet BESLEME (Kimya Mühendisleri Odası)

Sevgili Arkadaşlar

Hepinizi Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına sevgiyle selamlıyorum.

TMMOB ve Odalarımızda görev almış, ülkemizin Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesine emek vermiş toplumsal mücadele öncülerimize ve aramızdan ayrılışının 14. yılında Birlik Başkanımız Teoman Öztürk'ün anısı önünde saygılarımı sunarak başlamak istiyorum.

İşin doğrusu ben ve sanırım benim kuşağımdaki çoğu arkadaşımız gerek Teoman ağabeyi ve birlikte görev yaptığı mesai ve mücadele arkadaşlarını fiziki olarak tanıma şansı bulamadılar. Ancak ben bunun büyük bir kayıp olduğunu düşünmüyorum.

Nihayetinde bulunduğumuz her ortam ve yaptığımız her toplumsal etkinlikte bir şekilde aramızda olmalılar, çünkü biz onlara ve yarattığı değerlere atıfta bulunmadan geçemiyoruz.

Oda ve Birliğimizin şu anki mirasının çoğunu -özellikle 1972-1980 arasında görev yapmış- Teoman Öztürk ve arkadaşlarına borçlu olduğumuzu, örgütsel varlığımızı onların yarattığı Birlik ve mücadele geleneğini üzerinden yürüttüğümüzü unutmamak gerekiyor.

TMMOB'de çalışma ve mücadele anlayışımızı, "devrimci, demokrat, yurtsever" bir temel üzerinden toplumun ve halkın yararı ilkesine dayandırmak zorundayız.

Bir yandan mühendis ve mimarların yani üyelerimizin ekonomik ve sosyal haklarının mücadelesini verirken, öte yandan teknik uzmanlık alanlarımızdaki entelektüel bilgi birikimimizi geliştirme ve bilimi halkımızın hizmetine sunmak noktasında kararlı ve bilinçli bir duruş sergilemeliyiz.

Çünkü biz Teoman Öztürk'ü anmanın, TMMOB' de yarattıkları devrimci geleneğine sahip çıkmak ve hatta öteye götürmekten geçtiğini unutmamalıyız.

Sevgili Arkadaşlar;

Bu anma toplantısını gündemini belirleyen arkadaşları-

mız "70'lerden bu yana oluşturulan anlayışla TMMOB ve Odalarının bugünkü görev ve sorumlukları" diye isabetli bir seçim yapmışlardır.

Çünkü tarihsel değerlendirmelerde en adil ve mantıklı olan soyutlama yönteminin kendisidir. Bugünü anlamadan, bugün ortaya konan değerleri ve mücadele azmini bilmeden, günün koşulları ve özgünlüğünü, bugünün eylemi ve etkinliğini ölçmeden tarihi değerlendirmek, hem tarihte olanlara haksızlık, hem de boşa bir çaba olacaktır.

Bu nedenle gündemimiz Teoman abi ve devrimci geleneğimize uygun olmuştur. Bize düşen ise, bunun altını doldurmak olacaktır.

Sevgili arkadaşlar;

Bugün ve önümüzdeki çalışma dönemlerimizde Odalar ve TMMOB olarak öne çıkarmamız gereken, görev ve sorumluluklarımıza geçmeden kendimce tarihsel bir değerlendirme yapmaya çalışacağım.

Çünkü TMMOB ve Odaların durumu üyeleri, üyelerinin toplumsal konumunu ise Türkiye'nin siyasal ve ekonomik tarihi ile ilişkilendirmek anlamlı olacaktır.

Bu tarihi 1960-1970, 1970-1980, 1980 sonrası olmak üzere 3 ayrı dönemde ele almak yetecektir diye düşünüyorum.

1950'li ve özellikle 1960'lı yılların en belirleyici özelliği, Türkiye'nin kamu girişimciliği önceliği ve buna bağlı olarak planlı sanayileşme deneyimidir. Türkiye'de sanayileşme arayışının planlı bir kalkınma hedefine dönüşmesi ve kurumsallaşması bu yıllarda şekillenmiştir. Bu süreçte kalkınma, ekonomik göstergelerde niceliksel bir büyüme olarak algılanmış ve sorun basit biçimiyle ulusal kaynakların, rasyonel, akılcı kullanımına indirgenmiştir. Bu kalkınma pratiğinde, mühendisler kalkınmanın baş aktörü olmuş ve dolayısıyla üyelerimiz çok elitist bir konumda kalmıştır.

Bu tarihlerde mühendisin toplumsal konumuna bakıldığında, büyük çoğunluğu kamu kurumlarında teknokrat veya bürokrat olarak çalışan, ücretli emeğin üst katmanını oluşturduğu ya da yeni kurulup gelişmekte olan sanayi oluşumuna küçük girişimci olarak katılan sermaye sınıfının bir

üyesi konumundadır.

Evet TMMOB; kapitalizmin gelişmesi sürecinde 1950 ile 1954 arasında mesleklerin düzenlenmesi amacıyla kurulmuş meslek kuruluşlarından biridir. Kuruluşuna uygun olarak çalışmalarını devam ettirmiştir. TMMOB' de 1970'li yıllara kadar görev yapan kadrolar -umarım çok fazla haksızlık etmiyorumdur –ne var ki, merkeze kapanmış, bürokratik görevlerle yetinen, lonca (korporatif) yapıda, dar bir meslek örgütü olarak varlığını sürdürmüştür.

Dünyadaki ekonomik kriz eğiliminin başlangıç yılları olan 1970'lerin ilk yarısı Türkiye'de ithal ikameci sanayileşme sürecinin üst aşamalarına geçiş yıllarıdır. Bu yıllar büyük ölçekli kamu işletmelerinin yanı sıra özel girişimciliğin güç kazandığı ve ücretli emek ile sermaye kesimlerinin sınıfsal örgütlenmelerini kurumsallaştırdığı bir dönemdir. 1970'li yıllar boyunca dünya ekonomisindeki krizin de etkisiyle Türkiye'de yaşanan periyodik iktisadi krizler bu iki sınıf arasındaki uzlaşmayı tehdit ederek, toplumundaki sınıf çelişkilerini derinleştirip, siyasalaştırmıştır.

Sayıları artan üniversitelerle birlikte mühendislerin kitleleşmeye başladığı bu dönemde, mühendisler bir yandan işçileşmeye başlamış, diğer yandan da mühendisliğin elitist niteliği erozyona uğrayış, taşıdıkları mesleki ve siyasal ideolojilerinde farklılıklar görülmüştür.

Bu durumun döneme özgün olan şekillenışı, önemli bir mühendis kitlesinin kimliğini, toplumdaki iki temel sınıfın arasındaki çelişki üzerinden tanımlamaları, işçi sınıfından yana açık bir siyasal tutum sergilemeleridir. Başka bir ifadeyle kendilerini işçi sınıfından bağımsız ayrıcalıklı bir sınıf olarak algılamak yerine, giderek işçi sınıfının organik bir parçası şeklinde konumlandırmaya başlamışlardır.

Birlik Başkanımızın da her ortamda belirttiği gibi TMMOB ve Odaları "Mesleki Demokratik Kitle Örgütü"dür.

TMMOB ve Odalarımız DKÖ olma özelliğini bu dönemden sonra kazanmıştır. Üyelerinin sınıfsal konumları göz önüne alındığında, egemenlerle mücadele etmiş, bağımlılık ilişkilerine başkaldırmış, yasal olarak nasıl tanımlanırsa tanımlansın fiilen bir mesleki demokratik kitle örgütü olmayı becerebilmiştir.

İşte Teoman Öztürk' ü ve arkadaşlarını TMMOB' nin unutulmazı yapan dönem, ağırlıkla bu dönemdir.

1980'de yaşanan askeri darbe ile ekonomik ve toplumsal yapı tümüyle yeni sürece girmiştir. Ekonomi alanında yaşanan dönüşüm, planlı ithal ikameci kalkınma stratejisinin terk edilerek piyasa güdümünde dışa açık büyüme stratejisine geçiş olarak gerçekleşmiştir. Döneme damgasını vuran ise önceki dönemin kurumsal yapılarını temsil eden muhalif sendika, meslek ve sivil toplum örgütlenmelerinin yasaklanması ya da faaliyetlerinin baskılar yoluyla daraltılması şeklinde biçimlenmiştir.

Mühendisler açısından dönemin niteliğini tanımlayan gelişme, Anadolu kentlerinde açılmaya başlanan çok sayıda üniversiteye bağlı olarak sayılarının hızla artmasıyla ekonomik olarak değersizleşmeye başlamaları, diğer yandan örgütsel yapılarındaki eleştirel siyasal söylemin yerini egemen "piyasacı" eğilimin alışıdır.

1980'li yılların sonuna gelindiğinde ücretli emek üzerindeki fiili tahakküm artan siyasal muhalefetle birlikte sürdürülemez bir duruma ulaşarak, ekonomik ve toplumsal alanda yeni bir uzlaşma ve bölüşüm biçimini zorunlu kılmıştır. Görece demokratik bir ortamın doğmasına yol açan gelişmelerle birlikte, sendikal mücadele yeni bir ivme kazanırken, siyasal yelpazedeki çeşitlenme ve talepler sonucunda bir grup meslek ve sivil toplum örgütünün egemen söylemden uzaklaşmaya başlayarak siyasallaşması hızlanmıştır.

İşte bu dönemde TMMOB'nin sınıf temelli bir söylemle harekete geçerek, siyasal mücadelelere katılma yönünde bir eğilim sergilediği gözlenmiştir. Bu gelişmeler TMMOB'nin de içinde yer aldığı geniş bir emek cephesinin demokratik ve ekonomik taleplerini, siyasal alana taşıyarak iktidarlar üzerinde toplumsal baskı üretebilmelerini sağlamıştır.

Öte yandan gerek küreselleşme ideolojisinin dünyada ve Türkiye'de kurduğu hegemonya sonucunda gerekse de 1990'ların ilk çeyreğinden itibaren derinleşmeye başlayan ekonomik kriz eğilimleri siyasal iktidarların toplumsal talepler karşısında duyarsız kalarak, küresel sermayenin çıkarlarına yakın bir politik tutum sergiledikleri yıllardır.

2000'lere girilirken kriz giderek siyasal ve toplumsal bir nitelik kazanmış ve geleneksel emek sermaye çelişkisi ve

bölüşüm sorununu aşarak bütün toplumsal sınıfların kendi iç çelişkilerinin derinleşmesine yol açmıştır. Bu gelişmeler iktisadi açıdan değerlendirildiğinde, yaşanan gerçeğin tam anlamıyla bir değersizleşme süreci olduğunu söylemek mümkündür. Toplumun her katmanını etkisi altına alan iktisadi kriz yalnızca niteliksiz emeği değil, aynı zamanda nitelikli emeği tehdit etmektedir.

Türkiye'deki nitelikli emeğin en önemli parçasını oluşturan mühendislerin de bu süreçten doğrudan etkileneceği açıktır. Bu açıdan önümüzdeki dönemin mühendisler için mevcut işçileşme eğiliminin derinleşmesinden daha çok, yaygın bir işsizleşme/değersizleşme süreci şeklinde gerçekleşeceğini tahmin etmek abartılı olmayacaktır.

Devletin sınıflarla ve sınıflarında kendi alt katmanlarıyla kurmuş olduğu ittifakların bozulduğu bu tarihsel kesit değersizleşme eğilimiyle birlikte düşünüldüğünde, mühendislerin sınıfsal bileşimleriyle mesleki ve siyasal ideolojileri arasındaki ilişkilerin giderek daha karmaşık bir yapıya dönüşeceğini öngörmek mümkündür.

Bu nedenle Odaların ve TMMOB'in sorumluluğunu, bu temel öngörü üzerine oturtulması gerektiğini düşünüyorum.

Çalışma dönemimizde, Mesleki Demokratik Kitle Örgütü yapısına uygun, bağımsız ve ulusal öncelikleri esas alan bir üretim talebimizi kısa ve yakın vadeli hedefimiz haline getirmek zorundayız.

Mesleki üretim olmadan ülke çıkarlarının savunulamayacağına bilmemiz gerekiyor.

Birlik ve bağlı odalarımız ülke çapında örnek oluşturacak verimli Bilimsel ve Teknik çalışmalar yapmalıyız.

Ancak bu çalışmalar sırasında üye ve meslektaşlarımıza, vasıfsızlaştırma, değersizleştirme veya işsizleştirme süreçlerini anlatmak ve mevcut sistemin ittifak bozucu tuzaklarını göstermek öncelikli görevimiz olmalıdır.

Uzun vadede ise, mühendisin çıkarlarının toplum ve halk çıkarlarından geçtiği, devrimci, demokrat ve yurt sever temelde bir mühendis mimar hareketi yaratmak hedeflenmeli, özellikle genç ve öğrenci arkadaşlarımızı buna hazırlayabilmek için doğru yöntem ve yollarını araştırmalıyız.

Karşımıza çıkabilecek en önemli sorunun, kendi iç çelişkilerimizi derinleştirmek olduğunu, odalar arası dayanışma ve eşgüdümü bozacak liberalleşme hastalığına farkında olmadan düşmektir diye düşünüyorum.

Sevgili arkadaşlar;

TMMOB, üyelerinin buldukları alanlarda denetim yetkisi olan, kamu ve halk yararına alternatif politikalar üreten, devletten bağımsız, idari, mali ve bilimsel özerkliğe sahip bu yapısını örgütlülüğünü korumalıdır. Bu ise ancak devletin kendine biçtiği rolden ve vesayetinden kurtulmakla mümkündür.

Sabrınız ve anlayışınız için teşekkür eder, KMO adına saygılarımı sunarım.

Musa ÇEÇEN (*Elektrik Mühendisleri Odası*)

Teoman Öztürk'ün değerli ailesi, değerli oda yöneticileri, değerli meslektaşlarım; hepinizi Elektrik Mühendisleri Odası adına ben de saygıyla selamlıyorum.

Ben ilk defa katılıyorum bu anma etkinliğine. İzmir'de yapılan etkinlikleri ve etkinlikler üzerinden yazılanları hep ilgiyle okudum. Ben 79 dönemi mezunuyum. Büyük başkanımızı yüz yüze tanıma şansım hiç olmadı, sadece bir mitingde dinleme olanağım olmuştu. Evet, bugün dünyanın küreselleştiğini söylüyorlar. Evet, dünya küreselleşti; ama neyin küreselleştiğine baktığımızda aslında küreselleşenin sermaye olduğunu, evet, küreselleşenin aynı oranda insan hakları, sömürü, yoksulluk, yoksunluk olduğunu, bunların da onun küreselleştiği kadar küreselleştiğinin altını çizmemiz lazım. Nereye doğru yürüyeceğimize ise, dün nerelerden yürüyüp neleri biriktirdiklerimize bakarak aslında karar vermemiz gerekiyor diye düşünüyorum. Teoman Öztürk için söylenecek çok söz var ve hepsini de hak ettiğini düşünüyorum; ama Teoman Öztürk için söylenecek sözlerden bir tanesi belki de şu: "Teoman Öztürk ve yol arkadaşları, ceplerinde yeşil yeşil dolarlar ya da TL'ler biriktirmek yerine, gördüğümüz kadarıyla pırıl pırıl insanlar biriktirmeyi, mücadele pratikleri biriktirmeyi, ezilen insanların daha rahat nefes alacakları demokratik ortamlara dair mücadele gelenekleri biriktirmeyi her zaman tercih etmişler, bu da bizim gururumuz olmuş ve bundan sonra da olmaya devam edecek."

Evet, yürüyeceğimiz yola ilişkin yapı taşlarını o dönemden itibaren döşemeye başlamışlar ve biz bu yolun üzerinde şu anda daha rahat yürüyoruz. Bugün yaşadığımız birçok sorunun özüne baktığımızda, daha dün Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin söylediği her şeyin bugün gerçekleştiğini ve bu olumsuzlukların resminin Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yöneticilerinin ve TMMOB'nin çektiğini, toplumu, bu ülkeyi yönetenlere dair uyarılarını en canlı şekilde yaptığını görüyoruz. Bor raporuna bakın, tütün raporuna bakın, tarım raporuna bakın, şeker raporuna bakın, o gün söylenen ne varsa dikkate alınmamış ve bu ülkenin başına bela olarak bugün karşımıza çıkmış.

Evet, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin mücadelesinde söylenenlerin gelecekteki mücadelemizde bize ışık tutacağı ve doğru yolda olduğumuzu, biz bir kere daha buradan yüksek sesle haykırmak, bunu da haykırmaya devam edeceğimizi herkese ilan etmekten geri kalmamalıyız. Doğru yoldayız, bunun için ben örgütümün içinde olmak, onun bir marabası olmaktan gurur ve onur duyuyorum. Hep, yaşamımın sonuna kadar da bu marabalıkla onur duymaya, gurur duymaya da devam edeceğim. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin çalışmalarında başka şeyler de var. Örneğin yakın zamana baktığımızda bir 14 Ekim mitingi, özellikle bundan sonra Türkiye'de cadı avına başlandığı bir dönemde, yakın zamandaki 3 Kasım mitingini irdelediğimizde, evet, TMMOB'nin misyonu geçmişten bu yana devam ediyor. 3 Kasım mitingi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği için yakın dönemlerdeki en önemli etkinliklerinden biriydi; çünkü demokratik bir ortamda oksijenimizi tüketmişlerdi ve hava alacağımız bir özgürlük alanına ihtiyacımız vardı. 3 Kasım mitingi bu ülkede yaşayan herkese, demokrasi mücadelesi içerisinde var olduğunu bile söylemekten çekinenlere oksijen alabilecekleri bir demokratik ortam yaratmıştı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin, Teoman Öztürk ve yol arkadaşlarının başlattığı mücadele kararlılıkla devam ediyor. Bizim de Elektrik Mühendisleri Odası olarak bu mücadelenin içinde sonuna kadar aynı kararlılığı devam ettirecek adımları birlikte, yan yana, omuz omuza atmaya olan inancımızı buradan sizlerle bir kez daha paylaşmak istiyorum. Elektrik Mühendisleri Odası olarak ülkemize dayatılan bu küresel kapitalist uygulamaların, neo-liberal, soygun talan düzeninin, ülkede giderek artan yoksullaşmanın, ülkeye dayatılan bu olumsuz koşulların, son direğimizi

geri alınıncaya kadar, son enerji üretim tesisimizi kamulaştırıncaya kadar sürdürme inancımız ve kararlılığımızla bu mücadelenin içinde yer alacağız. Aynı kararlılığı, insan hak ve özgürlüklerinin, demokratik bir Türkiye oluşturulması mücadelesinin, emeğin özgürleşmesi mücadelesinin içinde de südüreceğimize olan inancımızla buradan bir kez daha TMMOB'nin yolunun doğru bir yol olduğunu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin yürüdüğü bu yolda elinde taşıdığı meşalenin Teoman Öztürk ve yol arkadaşları tarafından yakıldığı ve bu meşalenin yolumuzu aydınlattığının bilinci içinde, bu meşalenin hiç sönmemesi için elimizden gelen her türlü çabayı -onun sözleriyle- güçlendirerek sürdürmeye olan kararlılık ve inancımızla, onun ve yol arkadaşlarının mücadelesini buradan bir kez daha saygıyla anıyor ve mücadelelerinin önünde saygıyla eğiliyor, hepinize saygılar ve selamlar sunuyorum.

Serdar HARP (İnşaat Mühendisleri Odası)

Değerli Birlik Başkanım, oda başkanlarım, Teoman Öztürk'ün çok sevgili ailesi, değerli meslektaşlarım; Birliğimizin unutulmaz başkanı Teoman Öztürk'ü anmak için bir kez daha bir araya geldik. Konuşmak, tartışmak, algılarımızı ve anılarımızı paylaşmak için toplandık.

Teoman Öztürk'ün üzerine konuşmak, onu anmak, açıktır ki insani özelliklerini hatırlamamız dışında tarihimizin önemli bir diliminin mesleki, politik, örgütsel yönden analizini yapmamızı sağlayacaktır. Teoman Öztürk, bize bu olanağı sağladığı için önemlidir. Ailesinde, sevenlerinde, çalışma arkadaşlarında derin izler bırakması, bir eş, bir baba, bir mücadele arkadaşı olarak duygusal, insani özelliklerinin unutulmaz olması ne kadar doğalsa, bizim, yani onu tanımayanların, onun başkanlığındaki TMMOB örgütlülüğü içinde yer almayanların, Teoman Öztürk'ün ideolojik, politik, mesleki tespit ve önerilerini, mücadele azmini, inancını anlamaya, kavramaya çalışmamız da o denli olağandır.

Teoman Öztürk, kendisinden sonraki kuşaklar ve tüm çevresi için; bir insanın, bir eşin, bir babanın, bir teknik adamın, bir meslek örgütü başkanının, ilerici, devrimci, solcu bir insanın nasıl olması, nasıl yaşaması gerektiği konusunda örnek olmuştur. Tanıyan, tanımayan, seven, eleştiren, politikada aynı safta yer alan ve hatta politik muarızları, hemen herkes eğer onun değerlerini, mücadelesini ve tüm yaşamını

tartışmak durumunda kalıyorsa, gerçekten de karşımızda müthiş bir zenginlik var demektir. Değerli arkadaşlarım, bakan bir arkadaşımız Teoman Öztürk'ün ardından ne yazmış: "Gönül koyan olur mu, hiç sanmıyorum. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği onun gibi bir başkana, aslında onun gibi bir insana ne ondan önce, ne de ondan sonra tanık oldu dersek alınıp incinen olur mu? Ondan öncekiler gibi, ondan sonra başkanlık koltuğuna oturanların da ortak görüşüdür bu. Yoksa nasıl izah edilir, yıllar geçmesine rağmen unutulmamayı ve her yeni yıl, bir önceki yıla göre daha bir özenle anılmayı başarmak? Bunun tek ifadesi olabilir: Yeri doldurulamamıştır Teoman Öztürk'ün. Ona duyulan özlemin, başkanlık yaptığı 1973-1980 yıllarındaki TMMOB'ye duyulan özlemlerle sınırlı olduğu sanılmasın. Öyle olsa, salt kurumsal yapılanma içinde bulunanların, örgütsel tıkanma yaşadığı anlarda ismi akla gelirdi; ama öyle olmadı hiçbir zaman. Kim, neye, kime ihtiyaç duysa, ilk olarak o akla geldi: Başkan, kardeş, sevgili, baba, dost."

Değerli konuklar; Teoman Öztürk'ün bize sunduğu bu zenginliğin yaşamaıyla yarattığı bu şansın farkında olmalıyız ki bugün hem insani, hem politik açıdan kendimizi hayatın içinde sınama şansını bulabilelim. Teoman Öztürk'ün ve başkanlık yaptığı dönemde en ayırt edici, en dikkat çekici özelliği, konjonktürün temel çelişmesine dair isabetli çözümler yapmak ve bu doğrultuda TMMOB örgütlülüğünü doğru hedeflere yöneltmek olmuştur. Kısaca ifade etmek gerekirse, 1970'li yıllar emek-sermaye çelişkisi temelinde, emekten yana güçlerin yoksulluğa karşı özgürlük ve demokrasi talebiyle anti-faşist mücadeleyi yükselttikleri bir politik dalganın öne çıktığı, tüm birey ve kurumların, tüm toplumsal yaşamın buna göre şekillendiği bir dönemdir. TMMOB bu dönemde emekten yana duruşuyla, anti-faşist saflarda, demokrasi saflarında yoksulların yanında yer almıştır. Teoman Öztürk'lü TMMOB, faşizmi ihtar eylemlerinde, DGM'lere hayır kampanyasında, grevli sendika hakkı için iş bırakma eylemlerinde hep önde, ön safta olmuştur. Dönemin ihtiyaçlarını görmüş, gereğini yerine getirmiştir. Teoman Öztürk'ün ve dönemin TMMOB yönetim kurulu üyesi meslektaşlarımızın önemi buradadır.

Değerli konuklar, Teoman Öztürk'ü anmak, bugünün ihtiyaçlarını ve görevlerini doğru olarak tespit etmek ve bu doğrultuda hareket etmekten geçiyor. Elbetteki toplumsal olaylar karşısındaki tavır alışımız, TMMOB'nin emek-sermaye

ikileminde nerede yer aldığını belirleyecektir. Genel anlamda küreselleşme olarak tanımlanan yeni dünya düzeninin, ülkemize dayattığı neoliberal ekonomik politikaların yarattığı sosyal, siyasal ve kültürel olumsuz etkilerin, emekçilere, toplumumuza ödetmek istediği bedelin çok ağır olduğu bilinen bir gerçektir. Bu politikalara karşı durumuzu belirlemek ve topluma karşı sorumluluğumuzu yerine getirebilmek TMMOB'nin öncelikli görevidir.

Hepimiz ülkemizde bir süredir yaşanmakta olan iktidar mücadelesinin farkındayız. Bir tarafta müzminleşmiş cunta heveslileri, derin devlet ve bürokrasi, diğer tarafta 12 Mart ve 12 Eylül cunta dönemlerinde sola karşı, cuntanın kendi elleriyle yarattığı dinci gericilik, ülkenin yönetimini sahiplenmek için yoğun bir mücadele içinde. Siyasal ve hukuksal çerçevede devam eden bu mücadelede halkı kendi yanlarına çekmeye ve taraf olmaya zorlayan bu güçler, ülkede neo-liberal ekonomik politikaların uygulanması konusunda hemfikirdirler. Emekçi halkın taleplerini görmezden gelmeleri bir yana, kazanılmış hakları tırpanlama konusunda hiçbir tereddütleri yok. Kürt sorununun çözümü konusunda kollarını bile kıpırdatmayan ve hatta sorunu çözümsüz kılabilmek için ırkçı hezeyanları körükleyenler, halkın örgütlenme özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması yönündeki taleplerine kulak tıkayanlar, ekonomik, politik, sosyal ve kültürel her türlü talebi zorla bastıranlar şimdi kendi aralarında iktidar mücadelesi veriyorlar.

Bu süreçte emekten yana güçlerin ve TMMOB'nin yapması gereken, taraf olmak değil, kendi alternatif politikalarını ve örgütlenmelerini oluşturmaktır. Açıktır ki, emekten yana güçlerin yaşadığı siyasal örgütlenme boşluğu, TMMOB'ye toplumsal alanda önemli işlevler yüklemiştir. Geçtiğimiz dönemde, yani 39. Dönem'de toplumsal olaylar karşısında izlediği siyasal çizgi ve kararlı tavrıyla emekten yana duruşunu sürdüren TMMOB, inanıyoruz ki 40. Dönem'de de aynı kararlılığını, mücadelesini daha üst boyutlara taşıyarak sürdürecektir. Bizlere, yani TMMOB bileşenlerine düşen görev; TMMOB'nin sürece ilişkin doğru politikalar üretmesine katkıda bulunmak, üretilen politikalar doğrultusunda mücadeleyi daha üst boyutlara taşımak ve kitleselleştirmek için gerekli alt yapıyı oluşturmak ve kararlı bir duruş sergilemek olmalıdır. Birliğimizin son genel kurul sonuç bildirisi, dönemin ihtiyaçlarını kavradığımızın ve doğrusunu yapmak yönündeki eşiği geçtiğimizin göstergesidir. Bugünün doğrusu,

neoliberalizme, kapitalizme, emperyalizme, işgale, faşizme, dinci gericiliğe karşı eşitlik, özgürlük, demokrasi taleplerinde kararlı bir mücadele hattı oluşturmak, emekten yana bir barikat kurmaktır. Teoman Öztürk'ü anmak budur.

Teoman Öztürk'ü sevgiyle anıyor, mücadelesi önünde, insanlığı karşısında saygıyla eğiliyoruz.

Ali Fahri ÖZTEN (*Harita Mühendisleri Odası*)

Sayın Başkan, değerli konuklar, değerli misafirler, değerli arkadaşlar; sizleri Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Teoman Öztürk'ün ailesine, Aslı'ya, Elif'e buradan saygı ve sevgilerimi iletiyorum. Teoman Öztürk'le ilgili Sayın Başkan ve diğer arkadaşlarımız çok güzel anekdotlar anlattılar, Teoman Öztürk'ün yaşama, TMMOB'ye bakışını çok güzel ifade ettiler ve TMMOB'nin 1970'li yıllardan sonraki süreçte bakışı, yaşama bakışı, dünyaya bakışını çok net ifade ettiler. Buradan TMMOB'ye şöyle bir öneri yapmak istiyorum.; Bundan sonra Teoman Öztürk'ün anma toplantılarını bir sempozyuma dönüştürerek bilimsel, sosyal, siyasal ve politik içerikle Teoman Öztürk'ün TMMOB'ye bakışını kalıcı kılmak noktasında bir yaklaşım sergileyebilir miyiz? daha mı iyi olur böylesi Yönetim Kurulu'na iletmek istiyorum Sayın Başkanım.

Sürece baktığımızda tabii ki örgütlenme her zaman sorun olmuştur ülkemizde ve Osmanlı'da da öyle olmuştur. Mühendis ve mimarların örgütlenmesi 1900'lü yıllara dayandığında, o dönemdeki mühendis ve mimarların da temel isteği, yabancıların almış oldukları işlerde çalışabilme noktasında dirençleri. Çok enteresandır, o dönem, 1900'lerde İstanbul'un haritası yapılmasında Osmanlı harita mühendislerinin o şirkette çalışabilme mücadelelerini görüyoruz. 54'lerdeki TMMOB'nin kuruluşu, 60'larda TMMOB'nin hazırlamış olduğu 50. yıl ajandasına baktığımızda -çok enteresan-TMMOB'nin yürütme kurulunda 'mücadele' kelimesi mi, yoksa 'çalışma' kelimesi mi diye tartışma başlıyor. Bir grup, o dönem mühendis ve mimarların, kamuda çalışanların özlük haklarına ilişkin grevli toplu sözleşmeye yönelik mücadele kelimesini, bir grup mücadele değil de çalışma diye şekillendirelim diye bir tartışma başlıyor.

Derken, Teoman Öztürk 1970'li yıllarda TMMOB'nin olması gereken noktada tavrını, işleyişini ve özellikle TMMOB'nin ve odaların kapatılması noktasındaki yasal girişimler sürecinde yaptığı çalışmalarla yeni bir dönemi ortaya koyuyor. Bu dönemde TMMOB'nin yaşama, dünyaya bakışı, mesleki alanlardan hareketle oluşturduğu politikalarla, emekten yana, halktan yana duruşunu sergilemesi ve sadece mühendis ve mimarların sorunlarının Türkiye'deki ve yaşamdaki sorunlardan ayrılmayacağı anlayışını -ki hep bu ifadeleri kullanıyoruz- ve sevgili Teoman Öztürk'ün çok net ifade ettiği gibi yüreğimizdeki insan sevgisini... Biliyorsunuz çok net ve güzel bir açıklamadır. Emperyalizme karşı, kapitalizme karşı, faşizme karşı net tavrıdır.

Burada şöyle bir tablo ortaya çıkıyor: Demek ki 1973'le 80 arasında Teoman Öztürk'ün genel kurullardaki açılış konuşmalarını okuduğumuzda -ki ben dün okudum- 73'le 80 arasındaki yılda bir kere yapılan genel kurullardaki o açılış konuşmalarını izlediğinizde ne kadar onurlu bir mücadele, olması gereken bir mücadelede yürüttüğünü ve TMMOB'yi hangi noktaya taşıdığını çok net görebiliyoruz.

Şöyle bir yapı: Teoman Öztürk'ün 70'li yıllardaki koyduğu tavır, geçen yıl Avrupa Sosyal Forumu'yla ilgili Atina'ya gittiğimizde TMMOB'ye bir bakış açısı vardı. Yani mühendis ve mimarlar, savaşa karşı, sömürüye karşı, emperyalizme karşı, kapitalizme karşı, böyle bir örgütlenmenin içinde ne arıyorlar diye bizi ilgiyle izlediklerini gördük. Evet, Türkiye'de TMMOB'nin üstlendiği görev gerçekten çok farklı. 70'li yıllardaki Teoman Öztürk'ün, TMMOB'nin genel kurullarındaki açılış konuşmalarına baktığınızda; bugün sevgili TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın yaptığı konuşmalara baktığınızda; o dönemde madenlerimize, topraklarımıza, sanayimize yapılan müdahalelerin bugün de aynı noktada olduğunu, küresel kapitalizmin ve emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin aynı noktada olduklarını ve gelişerek ülkeyi daha da bir noktaya taşıdığını görebiliyoruz. Evet, burada, Teoman Öztürk'ün dediği gibi bilimi, tekniği, mühendisliği, mimarlığı bu ülkenin kalkınmasında, gelişmesinde ve halk için kullanma noktasında inançlı ve kararlı bir mücadele. Bu mücadele kolay değil.

Bugün arkadaşlar da söyledi; siz de, biz de televizyonda izliyoruz; son dönemlerde yapılan müdahalelerde ya da gözaltına alınıp ifadeleri alınan kişilerin duydukları korku-

yu gözlerinden görebiliyorsunuz; ama bu ülkenin ilericileri, aydınları, demokratları, devrimcileri 70'li, 80'li yılları maalesef çok zor koşullarda, ama dik durarak, hiçbir ödün vermeden yaşadılar. Bu süreci izlemek de TMMOB'nin aldığı sorumluluğu görmek noktasında ne kadar başarılı, ne kadar onurlu, ne kadar dik duruşlu, sevgili Mehmet Soğancı'nın söylediği gibi kapitalizme karşı, küresel emperyalizme karşı, faşizme karşı, yerli işbirlikçilerine karşı dik duruşunu TMMOB sürekli göstermektedir.

Evet, TMMOB'nin bugün ve önümüzdeki sezon –karşılaşabiliriz- yasasındaki değişiklikler gündeme gelebilecektir. Buna emin olun; çünkü TMMOB bu ülkenin aydınlık ve gülen yüzü. TMMOB 350 bin mühendis ve mimarıyla bu ülkedeki tüm meslek alanlarıyla ilgili, toprak kanunundan tutun tapu kanuna, mera kanununa, kıyı alanlarına, sanayileşmeye, bir sürü alanlarda bilimsel çalışmalarla kamuoyunu ve toplumu, hem üyelerini, hem kamuyu ve toplumunu bilinçlendirme görevini üstleniyor. Tam da siyasal iktidarların yok etmek istedikleri bir noktada TMMOB. Ne yapmak gerekiyor; yasasını, anayasasını değiştirelim ve TMMOB'yi tamamıyla seçkinler kulübü yapalım noktası olabilir. İşte o zaman Teoman Öztürk'ün ifadelerini bir kez daha çok net hatırlamamızda yarar var. Bu ülkenin mühendisleri mimarları, bu ülkenin geleceği için, bu ülkenin bağımsızlığı için, özgür bir Türkiye için mücadele etmek durumundayız. Tabii ki mücadelesi, mücadelemizin ışığı olacak, bize yol açacaktır. Kendisini bir kez daha saygıyla anıyoruz, özlemlerle anıyoruz; ama bundan sonraki etkinliklerde sevgili başkanım, acaba Teoman Öztürk anmasını bilimsel içerikli sempozyumlarla genişletebilir miyiz? diye de bir önerim var.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

Tarık ŞENGÜL (Şehir Plancıları Odası)

Sayın Başkan, sayın katılımcılar; böyle anlamlı bir günde Türk Mühendis ve Mimarı Birliği'nin hem şu anda içinde bulunduğu koşullar, hem de geleceğini konuşmak oldukça anlamlı.

Daha önceki konuşmacılar da bu konuya değindiler; ama altı çizilmesi gereken bir konu bu çerçevede. Gerçekten bu değerlendirmeleri her dönemde yapmak gerekiyor; ama içinde bulunduğumuz bu dönem galiba bu tür değerlendir-

melere her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var; çünkü tarihsel olarak önemli kırılmaların, önemli dönüşümlerin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Bu tür bir tartışmanın kuşkusuz buradaki sınırlı bir zaman dilimi içinde yapılması da çok mümkün değil. O yüzden buradaki kısa konuşmada niye böyle bir değerlendirmeye ihtiyacımız var konusu üzerine önce kısaca genel bir değerlendirme, sonra da kendi meslek odam ve pratiğim açısından kısaca değinip konuşmamı bitireceğim.

Şimdi meslek odaları ve birlikler, tarihsel olarak bakıldığında aslında ulus devletten öncesine dayanmakla birlikte asıl önemleri ulus devletleşme sürecinin kendi içinde o sürecin bir parçası olarak öne çıkıyor. Çünkü ulus devlet dediğimiz şey çoğu durumda karıştırılıyor, ama ulusal devletten daha fazla bir şey. Aslında tarihsel bir mücadelenin ve hesaplaşmanın süreci sonunda, bir sınıf dengesinin ifadesi olarak ortaya çıkıyor ulus devletler ve bunun için de devletin yanında meslek odaları da ikincil düzenleyici kurumlar olarak ortaya çıkıyorlar. Toplumla devlet arasında düzenleyici kurumlar olarak ortaya çıkıyorlar ve bu çerçevede meslek odaları, birlikler de aslında ulus devletini anlamlı kılan oluşumlar.

Bu tür bir süreç içinde Teoman Öztürk ve o dönemdeki mücadele arkadaşlarının tarihsel önemi aslında tam da bu yapılanma içinde bütün bu sürece yönelik olarak sınıfsal bir tavır koyuyorlar, bir meslek odasını basitçe bir düzenleme yapan kurum olmaktan çıkartıp, çalışan sınıfların tarafında saf tutup, o teknik düzenleyici işlevlerinin ötesine taşıyıp sınıfsal olarak o dengenin içinde yerlerini alıyorlar. Teoman Öztürk ve arkadaşlarının tarihsel kırılmayı sağladıkları nokta da bu tercihle başlıyor. Şimdi bugün geldiğimiz noktada, arkadaşımız aslında dönemlemeler yaptı burada, ama ben bunları biraz daha alt dönemler olarak görüyorum, bir ikinci dönem zorlanıyor. Ulus devletinin ötesine geçen bir dönem ve biz burada kuşkusuz tarihsel olarak kazanımlarımızı savunurken, bu dönüşüme de karşı çıkıyoruz. Ulus devlet sürecini ortadan kaldırıp küresel kapitalizme bütün kapıları açan bir süreç hep birlikte karşı durmakla birlikte önemli bir aşınmanın yaşandığını, bu aşınmanın sonucunda da meslek odaları dâhil bütün kazanımlarımızın bir anlamda tehdit altında olduğu bir dönemin içine girdiğimizi de görüyoruz. Dolayısıyla burada bütün bu mücadelenin bir yandan bugüne kadarki çalışan sınıflar adına ve kendi adımıza yaptığımız kazanımları korurken bir yandan da bu yeni dünyayı, bu zorlanan

dünyayı, bize dayatılan dünyayı anlamanın da önemli bir görevimiz olduğu çok açık.

Şimdi tam da bu noktada Türkiye ya da başka ülkelere baktığımızda bir başka kırılma daha oluyor. Üretimden hızla vazgeçilip tümüyle tüketime ve finansa dayanan bir ekonomik modele, bir gelişme stratejisine de yönlendirilmek zorunda bırakıyoruz ya da böyle bir dayatmayla karşı karşıyayız. Türkiye'ye baktığımızda bu çok açık; fabrikalar yıkılıyor, arsalar satılıyor, alışveriş merkezleri, lüks konut alanları kuruluyor. Devletin hizmet ürettiği Karayolları, Köy Hizmetleri alanları hızla devre dışı bırakılıp, buralarda yine lüks konut alanları inşa ediliyor, devlet işletmeleri özelleştiriliyor. Bütün bu bir tasfiye süreci. Şimdi bu tasfiye süreci, yani aynı zamanda üretimden de vazgeçiş süreci, kuşkusuz bizim meslek alanlarımızda da önemli bir aşınmaya yol açıyor.

Şimdi burada derin bir tartışmayı yapmanın olanağı yok; ama şöyle tehlikeli bir öngörüü de yapmamak lazım. Diyoruz ki mesleklerimiz, meslek alanınızda faaliyet gösterenler bir işçileşme, bir proleterleşme yaşıyor. Kuşkusuz bazı alanlar için bu geçerli; ama bunu dikkatli değerlendirmek lazım. Yeni mesleklerin çıktığının farkında olmak lazım. Bu arada bazı mesleklerin gerçekten kenara itilip özerklikleri önemli ölçüde yok olurken, dikkatli bakarsanız, pazarlamacılıktan bilgi teknolojisine, tasarıma, bu türden bu tüketim ve finans ekonomisinin yönlendirdiği birtakım yeni meslek alanlarına doğru Türkiye ve başka ülkeler de eviriliyorlar. Dolayısıyla aslında meslek alanları kendi içinde de bir yeniden yapılanmaya doğru zorlanıyor. Tam da bu noktada gelecekte sadece mücadeleye konu olacak alanlar bizimle devlet ya da sermaye arasındaki alanlar değil; önümüzdeki dönem büyük bir olasılıkla meslekler alanının kendisi de önemli bir mücadeleye, yeni bir sınıfsal tercihin ortaya konulmasına konu olacak.

TMMOB'nin buradaki konumu tarihsel birikimi nedeniyle oldukça açık. Burada sık sık hepimizi gerçekten bir kez daha kendinden emin hale getiren değerlendirmeler, gerek emperyalizme, gerekse küresel kapitalizme, gerek onun yerli işbirlikçilerine karşı pozisyon almak konusunda hiçbirimizin kuşkusu yok; ama yeni dinamikleri, bu yeni gelişmeleri çok dikkatli okumak zorundayız; çünkü, Harita Mühendisleri Odası Başkanımız değindi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne de, onun içindeki odalara da yönelik önümüzdeki dönemin tam da bu ulus devleti tahrip etme senaryosu içinde,

onun parçası olan bu yapılara karşı artık bugün ihtiyaç duymadıklarını düşünerek, yeni saldırılar gerçekleştirmeleri, bu çerçevede bu oluşumları, bu yapıları, bu tarihsel birikimleri ortadan kaldırmaya çalışmaları kaçınılmaz olarak gündemimize gelecek; ama içeride de zorluklar yaşayacağız. Bilin ki, meslek alanlarımızın kendi içinde de gerek liberal çerçeveden, gerekse bugünü anlamakta güçlük çeken milliyetçi anlayışlardan önümüzdeki dönemde dikkate değer meydan okumalarla, karşı çıkışlarla yine karşı karşıya kalacağız. O yüzden bu sınıf mücadelesinin meslek alanlarımız içinde etkin ve başarılı biçimde verilebilmesi, bu yeni yapılanmayı anlayabilmek, hem bu liberal, hem de bu milliyetçi anlayışın ötesinde bir sınıf tercihinin var olduğunu yeni koşullar altında yorumlayarak yapabilmemize bağlı.

Teşekkür ediyorum.

Atakan GÜNAY (*Gıda Mühendisleri Odası*)

Değerli arkadaşlar; bir döneme damgasını vuran ve örgütlülük anlayışını günümüze taşıyan sayın Teoman Öztürk'ü tanıma şansına ben sahip olamadım, ne yazık ki tanıyamadım; ancak bir ölçüde çok iyi tanıdığımı da düşünüyorum. TMMOB örgütlülüğü altında olan her birey benim için bir Teoman Öztürk'tür. Bu bağlamda Gıda Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu olarak hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugünkü forumun konusu 70'lerden günümüze TMMOB ve odalarının sorumluluğu. Biliyorsunuz 70'lerde belki bundan da karmaşık diyebileceğimiz bir süreç yaşanıyordu. Baskı ve sömürüye karşı toplumsal mücadele alanı hem derinleşmişti, hem genişlemişti.

Elbette TMMOB de bu süreçte çok etkin bir şekilde yerini aldı; ancak egemenler istediği gibi at oynatıyorlardı, birtakım direnç örgütlülükleri vardı, toplumsal örgütlenmeler vardı. Ortalığı düzleştirmek istediler, işte 12 Eylül'deki önemli kırılma oldu ve düzleştirdiler de. Elbette bunun araçlarını da geliştirdiler. Çeşitli araçlarla toplumda bir akıl tutulması yarattılar. Bugün 80 öncesi görülen o toplumsal ivmeyi göremiyoruz. Bugün örgütlerden bir merkezkaç yaşanmaktadır. Bu konjonktür olarak Türkiye konjonktüründe böyledir. Bu tartışılmaz bir gerçektir. Elbette TMMOB bu dönemde de gerçekten önemli bir aktör olarak toplumsal mücadelenin; emekten, barıştan, demokrasiden ve özgürlükten yana mücadelenin bir parçası olmayı sürdürmektedir. Bunun değerini bilmeliyiz.

Şu anda meslek örgütü olarak Türkiye’de çok önemli örgütlenmelerin başında TMMOB gelmektedir. Ancak bu yetmiyor, TMMOB’nin örgütlülük anlamında da kendisini sorgulaması gerekiyor, gençleşmesi gerekiyor. Bugünden yarına taşıması için örgütün kan değiştirmesi de gerekir. Gençleri sürece eklememeliyiz, bu mutlaka zorunludur. Şimdi bakıyorsunuz, Türkiye’de küresel egemenlerin programları doğrultusunda birtakım hesaplaşmalar yaşanıyor. Bu coğrafyada da yaşanıyor, Ortadoğu’da da yaşanıyor. Toplum ve ülkeleri yeniden biçimlendirme anlayışı doğrultusunda işbirlikçilerle beraber birtakım operasyonlar yapılıyor. İşte TMMOB emekten, demokrasiden, özgürlükten süzülen mühendislik ve mimarlık aklını bu süreçte çok iyi kullanarak olayları okumak ve olayların karşısında sağduyulu bir duruş göstermek zorundadır. Bu kaçınılmazdır, TMMOB örgütlülüğünü ve Türkiye’deki toplumsal mücadelenin yaşaması adına bize dayatılan bir anlayıştır, dayatılmalıdır; biz bunun altında gerekliliğin bilinci içinde değil, örgütlülüğün zorunluluğu bilinci içinde hareket etmeliyiz. O nedenle demokrasi anlayışımızı, örgütlülük anlayışımızı yeniden sorgulayarak TMMOB’nin örgütlülük ve mücadelesine destek vermeliyiz.

Yaşasın TMMOB örgütlülüğü diyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

Ali EKİNCİ (Mimarlar Odası)

Sayın Başkan, Teoman Öztürk’ün yurtsever arkadaşları ve Teoman Öztürk’ün saygıdeğer ailesi; hepinizi Mimarlar Odası adına saygıyla selamlıyorum.

Yaşadığımız derin kriz, ülkemiz insanlarını derinden sarsarken tüm meslek gruplarını da yeniden şekillendirmek, değiştirmek istiyor. Küreselleşen dünyanın sömürenleri, daha iyi hizmet vermesi için meslek disiplinlerini, örgütleri, yönetmelikleri, kanunları üzerinde oyunlar oynanıyor. Bu yapılanmadan Türkiye mimarlığı ve Türkiye mimarları da nasibini alıyor. Gün geçmiyor ki mimarlık katliamları yapılsın. Kimi kentlerimiz kentsel dönüşümlerle ranta kurban edilirken, kimi tarihsel mirasımız, turizm adına yok ediliyor. Kıyılarımız yağmalanıyor, nefes alacak yeşil alanlarımız yok ediliyor. Cumhuriyet dönemi yapıları yıkılmak isteniyor. Ülkemiz zenginlikleri yabancılara peşkeş çekiliyor. Orman alanları 2B formülleriyle birilerinin zengin olması için imkânlar sağlanmaya çalışılıyor. Kısaca, sorunlar çığ gibi büyüyor.

Bu sorunların çığ gibi büyüdüğü bir ortamda Mimarlar Odası merkez yönetim kurulu çalışma programına şöyle bir giriş yapıyor; "Hem dünyamız, ülkemiz, hem mimarlığımız, mimarlarımız, hem de örgütlenmemiz önemli günlerden geçiyor. Bütün ekonomik veriler, günümüz dünyasında tek egemen sistem haline gelen küresel kapitalizmin devresel krizlerinin ötesinde derinleşen bir krizi ve büyük bir çöküşe doğru yol aldığını gösteriyor. Finansal karların tüm değerleri yok ettiğini, hemen her şeyin metalaştırıldığı bu pazarın sonuna doğru doğamızla birlikte tüm hayat kaynaklarımız da kurutuluyor. Ne yazık ki bu süreçte umudun olgunlaşmasına şimdilik kapı aralanamıyor. Dünya genelinde olası karşı duruş politikalarının yeterli güveni sağlayacağı düşümler henüz atılmış değil. "

Dünya genelinde yaygınlaşan mutsuzluk, işsizlik, açlık, yoksulluk ve göç dalgalarına rağmen insanlık, uluslararası dayanışmaya değil, yitirilen değerlerin arayışıyla, dinsel kökten dinciliğe, şovenizme ve kültürler arası çatışmaya yöneliyor. Daha doğrusu, çöküşünü gerilimlerle uzatmak isteyen egemen güçler bu yöne yönelimi körüklüyor, dünyanın geleceğini bir çıkmazın içine sokuyor. Mimarlığımız bir yandan küresel emlak komisyoncularının emrinde yeni mimarlık düzeninin taşeronluğuna soyunuyor ve neoliberal ideolojiyle uzlaşmış iktidar çevresinde yükselen yeni sermaye gruplarına yeni rantlar yaratmanın yolu olarak ortaya çıkan kentsel dönüşüm projelerine sarılıyor, bir diğer yandan mimarlarımız bu sürecin ücretlileri ve giderek işsizleri haline geliyor. Her yönüyle sorunlar, giderek daha da büyüyor. Sorunlar büyüdükçe sorumluluklar da büyüyor. Peki, ülkesini, mesleğini, çevresini seven mimar ne yapacak? İlerici, yurtsever, devrimci mimarlar ne yapacak? Halkın çıkarlarını savunan ve kamu yararını şiar edinen Mimarlar Odası ne yapacak? "Toplum için mimarlık, mimarlık toplum hizmetinde" sloganını benimseyenler ne yapacak?

Bir de Teoman Öztürk olgusu var. Teoman Öztürk bir mimar, plançı, Mimarlar Odası'nın üyesi. Meslektaşımız olmasından dolayı onur duyduğumuz, gururlandığımız, sevindiğimiz bir insan. Bir mimar olarak yaşamını halkın mücadelesine adanmış yurtsever, devrimci, sosyalist bir insan, yiğit bir mimar. 1970'lerin unutulmaz TMMOB başkanı. Mimarların devrimci, yurtsever, sosyalist olması gerektiğini vurgulayan öncü, önder bir insan. Bünyesinden böyle bir insanın çıkmasının haklı gururunu yaşayan Mimarlar Odası

şimdi yaşanan derin kriz ortamında mimarlığın ve mimarların başını daha da dik tutmak durumunda. Geçmişin onurlu devrimci değerlerini, günümüzün koşullarıyla harman eden Mimarlar Odası, mimar Teoman Öztürk'ün ışığında, halkın mimarı daha iyi tanınması ve mimarlığın etkinliğini kamu lehine daha da arttırarak çok çalışmak zorunda ve Teoman Öztürk'ün daha rahat uyuması için kuruluşundan günümüze kadar kamu ve toplum yararına sorumluluklarını yerine getiren Mimarlar Odası, cumhuriyet ve demokrasi değerlerine daha çok sahip çıkmak durumunda.

Bu süreçte sorumlulukları daha da artan bir Mimarlar Odası var. Sorumluluklarının arttığı sürece şöyle bir göz atacak olursak, bölgemiz bir ateş yumağına dönüşmüştür; dokunanı yakmakta, acı ve gözyaşı eksik olmamaktadır. Emperyalist güçlerin bölgenin zenginliğini paylaşmak üzere yoğunlaştığı saldırılar ülkemizi de bataklığın içine çekmeye başlamıştır. AKP hükümetinin teslimiyetçi politikaları, ülkemizin bağımsızlığını tartışılır hale getirmiş, yoksulluğu alabildiğine arttırmıştır. Dünya ölçeğinde yaşanan iklim değişiklikleri, artık ülkemizi de etkisi altına almış bir karasaban olan çevre felaketi, günlük yaşamımıza girmiştir. Yaşanan susuzluklar, artan kuraklıklar, sağlık sorunları, tarımın, ormanın yok olması mutsuzluğumuzu ve yoksulluğumuzu tetiklemiştir.

Planlı gelişme, planlı yaşama, planlı kalkınma açılarından sınıfta kalan bir toplum olduk. Egemen güçler planı sevmeyenler, planlı yaşamamanın rantı azaltacağını bilirler. Plansız gelişme bugün kentlerimizi içinden çıkılmaz sorunlarla donatmış, kentsel dokunun, tarihsel mirasın ve doğal çevrenin olumsuz gelişmesine ve giderek bozulmasına neden olmuştur. Kentsel dönüşüm aldatmacasıyla kentlerimiz, yaşam alanlarımız ciddi bir tehdit altındadır. Yaşayanların tasfiyesini ve mülklerin hızla el değiştirmesini öngören bu yaklaşımla kentsel projeler, yerel yağma güçlerinin de katılımıyla yeni vurgunların oluşmasını sağlamaktadır. Ülkemizin yapı alanına ilişkin yasalar her gün değiştirilerek, yerlerine yenisi konmakta, sonra yeniden değiştirilmektedir.

Hızına yetişemediğimiz bu süreç, devlet ihaleleri ve belediye ihaleleriyle gözümüze sokulmakta ve kamunun soyulmasına, yolsuzlukların artmasına, denetimin ortadan kalkmasına hizmet etmekten geri durmamaktadır. Cumhuriyetin kurulduğu yıllardan 1970'lere kadar yapı ve imar konuları tek bir bakanlığın bünyesindeyken, bugün tüm bakanlıklar rant uğruna

plan yapmaya, onaylamaya ve ihale açmaya başlamış ve ortada bir keşmekeşlik hüküm sürmektedir. TOKİ adlı kuruluş kendini ayrıcalıklı ilan etmiş, neredeyse ülkenin her yerinde tek tip evler yaparak mimarlık mesleğini yok saymıştır. Kibrit kutusu evler yaparak sanatı ve estetiği hiçe saymış, yaptığı yerlerin sosyal ve kültürel özelliklerini araştırmadan, yaşam tarzlarını dikkate almadan, psikolojik sorunlara zemin hazırlamıştır. Bu açılımları çoğaltmak mümkün.

Mimarlar Odası Genel Başkanı sayın Bülent Tuna bu konuda önceliklerimizi şöyle sıralamaktadır: 1- Hukuk sistemimiz, anayasadan başlayarak tüm hukuk sistemimizin dönüştürüldüğü bugünlerde meslek örgütlerimizin hukuk konusuna yoğunlaşmaları kaçınılmazdır. Dayatılmaya çalışılan neoliberal hukukun kamu yararı kavramını zedeleyerek oluşturduğu toplumsal sorunlar ve örgütlenmeyi, niteliksizleştirme gayretleriyle de değişen kamu yönetimi anlayışı bir sistem tartışmasını beraberinde getirmektedir. Bu anlayışın mesleklerimizle ilgili mevzuata yansıma biçimleri bütünlüklü olarak ele alınmadan yapılacak değerlendirmeler eksik kalacaktır. Bunun için de farklı disiplinlerin katkılarının derlenebileceği politik değerlendirme platformlarının oluşturulmasına çalışacağız. İş sağlığı ve güvenliği konusunda Mimarlar Odası etkin bir şekilde çalışmalarını sürdürecektir. Yapı üretim ve deprem gerçeği konusunda Mimarlar Odası, çalışmalarını ayrıntılı sürdürecektir. Ayrıca Mimarlar Odası, Türkiye mimarlık politikasının yaygınlaşması ve mimarlık hakkında kanun tasarısının yasallaşması, kente karşı işlenen suçların sürekli af yoluyla ortadan kaldırılmasına karşı, hukuk sürecinde mahkemenin bilmediği teknik konularda adaletin sağlanmasına katkı sağlayan bilirkişilik konularının belirlenmesi ve bilirkişilerin izlenmesi, sicillerinin tutulması için çalışmalarını sürdürecektir. Toplum hizmetinde bir mimarlığı yaşama geçiren güçlü ve güvenilir bir Mimarlar Odası ve TMMOB dileğiyle hepimize saygılar sunuyorum.

Redife KOLÇAK (Peyzaj Mimarları Odası)

Sayın Öztürk ailesi, Sayın Birlik Başkanı ve çok değerli konuklar; Peyzaj Mimarları Odasını temsilen hepimize saygıyla merhaba.

Teoman Öztürk denildiğinde onu ifade eden şeyler o kadar sade, yalın ve nettir ki, onu anlatırken yapılacak vurgularda tekrarlar gerçekten kaçınılmaz oluyor. Mücadele tarihimizde

pek çok değerimiz var. Ölüm ve doğum yıldönümlerinde bir araya geliyor ve bizler için, mücadelemiz için anlamlarını konuşuyoruz. Bu çok önemli ve kıymetlidir. Sanırım bu önemli ve kıymetli anları daha anlamlı kılan onları, Teoman Öztürk ve yoldaşlarını mücadelemizde bugüne, geleceğe taşıyan ve kıymetli kılan değerlerin bugün mücadele düzleminde ne kadar üretildiğidir.

Ülkemizi gün geçtikçe daha fazla karanlığa, yozlaşmaya, çürümeye götüren bir hükümet var iktidarda. Ülke kaynaklarını uluslararası şirketlere altın tepsiyle sunan, halkına sırtını dönmüş, gericiliği, yobazlığı yaşam alanlarına her geçen gün daha fazla yayan bir hükümet var iktidarda. Darbe ile insanları korkutup kendi darbesini işleme koyan, kendi derin devletini yaratan, arkasını da emperyalizme yaslayan bir hükümet var bugün iktidarda. Yoksulluğu bir kader, işsizliği bir sopa olarak kullanan, bilimi ve tekniği halkının çıkarlarına değil, emperyalizmin hizmetine sunan bir hükümet var iktidarda; AKP var bugün iktidarda, emperyalizmin koçbaşı var. Piyasacılığın, gericiliğin, emperyalizmin temsilcisi. Bir de kafası karışıklarımız var; AB'ye utangaç evetçiler, insan hakları ve demokratikleşme diyerek Maraş'ın, Çorum'un ve Sivas'ın faili gericilerle yan yana gelenler; 12 Eylül'ün has evlatları ile, Ilıcak'larla, Dilipak'larla darbe karşıtlığı için sokaklara dökülenler; özelleştirmeye hayır diyemeyenler, kamuculuğa kuşkucu yaklaşanlar; AKP'den demokrasi bekleyenler, ama bunu gizleyenler; kurtuluşa giden yolu Kürt yoksulları, Kürt emekçileriyle örmek yerine, işbirlikçi Barzani'lere, Talabani'lere ihale etmek isteyenler; yaptıklarıyla AKP'nin önünü açanlar, elini rahatlatanlar.

Bugün Teoman Öztürk'ü anarken onların, uğruna yaşamlarını feda ettikleri değerlerin altını da kalınca çizmek gerekiyor. ABD'si, AB'si ve her türlü kurumuyla emperyalizme tam boy karşı olmak, her türden gericiliğe karşı aydınlanmacı bayrağımızı bir an bile düşürmemek, özelleştirmelere karşı kamucu olmak, mücadelede ısrar, inat, fedakar ve sarsılmaz bir yurtseverlik, eşitlik, aydınlanma, bağımsızlık, bu toprakların bugün her zamandan fazla bu değerlere ihtiyacı var. Halkımızın her zamandan daha fazla bu değerlere, yani sola ihtiyacı var. Bu değerleri halkımızla, emekçilerle daha fazla buluşturduğumuzda AKP'yi karanlığa, emperyalizmi def edip, bağımsız, eşit, özgür bir ülke yarattığımızda, -Teoman Öztürk'ün bir sözüdür, bilimi ve tekniği sömürgeci değil, emekçi halkımızın çıkarları için kullandığımızda- Teoman

Öztürk'leri, Deniz'leri, Mahir'leri hakkıyla anmış olacağız.

Üst örgütümüz TMMOB, bu toprakların okumuş aydın örgütlülüğü ve birikimini temsil etmekte ve oldukça da kritik bir yerde durmaktadır. AKP'nin düşüremediği nadir kalelerimizden biridir, bu toprakların ilerici damarıdır. Üst örgütümüz geçmişten geleceğe bu değerleri hakkıyla savunmuş, önemli dönemeçleri başarıyla geçmiştir. Lakin bu salonda bulunan bütün arkadaşlarımızın ve bizlerin de gördüğü eksiklikler, bir dizi eleştiriler olabilir, olacaktır ve olmalıdır da. Hepimiz daha sağlam ve güçlü bir örgüt için çalışıyoruz. Bu doğaldır ve TMMOB'nin gelenekleriyle örtüşür. Bundan sonra da TMMOB içerisinde dar örgütçülüğe, oldu bitticiliğe, siyasal pragmatizme pirim vermeden, bu ilerici damarın güçlendirilmesi, ilerici, halktan ve emekten yana duruş ve politikaların hayata geçirilmesi için hep birlikte çalışmalıyız, çalışacağız da.

Biraz evvel Harita Mühendisleri Odası Başkanımız 1900'lü yıllardan bir hatırlatma yaptı. Dedi ki, TMMOB'nin ilk kuruluş aşamalarında ilkesi, mücadele mi, çalışma mı adı altında bir tartışmadan geçmiş. Aslında TMMOB ve yoldaşları, TMMOB'nin geleneklerinin mücadele olduğunu konusunu hakikaten tarihe kazımışlar. Sayın birlik başkanımızın açılış konuşmasında da mücadele safımız belliydi. Son derece net olarak mücadele safında TMMOB örgütlülüğünü ortaya koydu ve mücadele haklarının da altını çizdi. Bu safı belirlenmiş mücadelede, hakları çizilmiş mücadele çizgisinde TMMOB Peyzaj Mimarılar Odası olarak yer almaktan, bunun neferi olmaktan, bunun için çaba sarf ediyor olmaktan onur duyuyoruz. Bitirirken, kahrolsun emperyalizm, kahrolsun gerçilik, yaşasın tam bağımsız Türkiye diyerek sayın Teoman Öztürk'ün önünde saygıyla eğiliyoruz.

Teşekkür ederim.

Haydar İLKER (*Jeoloji Mühendisleri Odası*)

Arkadaşlar, merhaba.

Ben de tabii önce şahsım adına, resmi bir sıfatım olmasa da mensubu olduğum jeoloji mühendisleri adına hepinizi sevgiyle selamlıyorum. Şu anda birden gözümün önünde hastane acil canlandı, haber geldi: Öztürk öldü, oradayız. Ertesi gün cenaze. Cenazesi başında konuşma yapan ki-

şilerden biriydim ve şöyle bitirmiştim konuşmamı: "Rahat uyu yakışıklı başkanım." Gerçekten de yakışıklı, resimde görülüyor. 15 sene geçmiş, az bir süre değil tabii. Şimdi çok yeniyse Teoman Öztürk'e değinildi, oda başkanlarımız mensubu oldukları odalardan giderek TMMOB'nin yapması gerekenler, politikaları geniş bir şekilde anlattılar. Mehmet şey dedi, "sevmek, anlamak". Bazı arkadaşlarımız dedi ki, "Teoman Öztürk'ü görmemiştik, okuduk, anlıyoruz". Ben şanslılardan biriyim; hem sevdim, hem anladım. Birlikte devrimci mücadele içerisinde yer aldık, birlikte çok arkadaşlık yaptık, çok sohbet ettik, çok rakı içtik, çok farklı yönleriyle çok iyi tanıdığım bir insan. Özetlersek, yiğit bir devrimci, yürekli bir insan, cesur bir insan, iyi bir aile babası, azimli, inatçı, kararlı, taviz vermeyen, son derece yumuşak, çok alçak gönüllü, güzel bir insan.

Şimdi herkes der ya, mesela Atatürk'ten bahsederler, ya şimdi yaşasaydı AKP'lisi der ki AKP'li olurdu, başkası der bilmem şurada olurdu, burada olurdu diye. Arkadaşlarımız çok güzel bir şekilde belirttiler, Teoman Öztürk'ler bir mesele yaktılar, bir anlayışı geliştirdiler, şimdi o kurumsallaştı. Sabrınızı zorlamayacağım, vakti de aşmayacağım; çünkü geç oldu, biliyorum. Şöyle ifade etmek istiyorum, bunu çok da yaşamışumdır: Mesela bir arkadaşım uzun süre birbirimizi görmeyelim etmeyelim, Türkiye'nin farklı bölgelerinde olalım, gelişen olaylar karşısında hiç konuşmasak da etmesek de aynı tavırları koyarız, yani bu artık içselleşmiş, gelenekselleşmiş, anti-emperyalizmden tutun, anti-kapitalizmden tutun falan filan. Toparlıyorum ve bitireceğim, siyasi anlamda birtakım şeylere odaklanarak bitirmek istiyorum. Şimdi Teoman Öztürk yaşasaydı ne yapardıya da bütünleştirerek, ben öyle zannediyorum ki, mesela 28 Şubat sürecini düşünün. Çok büyük baskılar var. TMMOB, DİSK de dahil olmak üzere toplumsal örgütlerimizin saf tutması isteniyor. TMMOB saf tutmadı, Teoman Öztürk de yaşamış olsaydı aynı şeyi yapardı, yani o gelenek devam ediyor.

Şimdi sevgili arkadaşlar, içinde yaşadığımız dönemde de gerçekten kutuplaşma, saf tutma, demokrasi beklentisinden dolayı bir tarafta saf tutma, otoriterizme falan karşı çıkma anlamında, bir taraftan cumhuriyet değerlerine sahip çıkma anlamında yaşanan süreçte hepimiz, örgütlerimiz de bir tarafta saf tutmaya zorlanıyor; ama ben öyle zannediyorum ki, bu salonda bulunan herkes biliyor, bu bir iktidar kavgası. Buradan da demokratikleşme çıkmaz. Şimdi şöyle, hepimiz

60'lar, 71'ler, 80'ler, e-muhtıralar, şu muhtıralar, bu muhtıralar, neyi biliyoruz; yaşadığımız hayat da sabittir ki, asker, sivil bürokrasi, özellikle asker bürokrasi "Memleketin esas sahibi benim" der, her zaman darbe yapar. Kimin anası ağlar; başta emekçiler olmak üzere solcuları, sosyalistleri, hepsinin anası ağlar, en klasik, amiyane tabiriyle. Şimdi yaşananlara baktığımız anda, darbe planları, sarı kızlar, ay ışıkları, eldivenler falan filan; ama burada farklı bir nokta daha var. Mevcut hükümet, ordu içerisinde de bir kesimle uyumlu olarak bu hareketi götürüyor. Ordudan da bu davalara karşı en küçük bir laf falan çıkmıyor.

Hatırlarsınız, Şemdinli olayında şu andaki Genelkurmay Başkanı o zamanki Kara Kuvvetleri Komutanı, her şey apaçık ortadayken astsubay için ne dedi, yakalanan silahlarla falan: "Tanırım, iyi çocuktur." Şimdi hiç ses falan çıkmıyor. Şimdi sevgili arkadaşlar, buna dikkat edelim. Ordu içinde de bir kesimle, Amerikancı, Rus eksenci falan filan bu resimleri topladığımız anda her şey çok açık bir şekilde sanıyorum hepimizin gözünün önünde canlanıyor. Biz taraf olmamalıyız, böyle bir kavgadan demokrasi çıkmaz. TMMOB de böyle bir şeye elbette taraf olamaz. Teoman Öztürk de olsa taraf olmazdı. TMMOB neyin tarafıdır, Teoman Öztürk'lerden gelen gelenek neyin tarafıdır; gerçek demokrasinin tarafıdır, onun yanında saf tutarlar ve dolayısıyla bildikleri şey, toplumsal muhalefetin güçlendirilmesidir. Daha da güçlendirilmesidir, yani enerjimizi, faaliyetlerimizi böylesine yanlış yerlere taraf olarıktan değil de, ama asli olarak toplumsal muhalefetin ve örgütlülüklerimizin güçlenmesine aktarmamız gerekiyor. Ben bu çizgiyi, bu geleneği devam ettiren TMMOB'nin, şimdiki yönetimimizin de böyle bir süreçte bu anlamda tavır koyacağını biliyorum. Zaten o tavırları koyuyor da. Bu duygularla da sevgili dostum, arkadaşım Teoman Öztürk'ü bir kez daha sevgi ve saygıyla anarak konuşmama son veriyorum.

Hepinize sevgi ve saygılar.

İbrahim URHAN

Sayın başkan, değerli dostlar; Teoman Öztürk'e baktığım zaman, 80 öncesi hatırıma geliyor, sevgili Teoman'la birlikte Sevgili Abdullah Baştürk'ü de, iki dostumu kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyorum.

Şu tabloya baktığım zaman üzüntüm daha da artıyor:

Şu salona sadece Ankara'daki yönetim kurulunda olan arkadaşlar gelseydi biz bu salonu doldururduk. Üzgünüm, ben Teoman'la acı günde beraber olduk, boğazda beraber balık yedik. Şu slaytı izlerken 76 mitingine baktım, sevgili Teoman'ın dört arkasında kendimi gördüm. Bizim üzerimize ölü uykusu mu düştü? Biraz önce oda başkanı arkadaşlarım emperyalizmin çeşitli yollarını söylediler, neo-liberal falan filan, bunlara girmeyeceğim. Değerli arkadaşlarım, Türkiye Cumhuriyeti var olma, yok olmayla karşı karşıya. Biz 68 kuşağı, Mustafa Kemal'in bağımsızlığını kendimize şiar aldık. Bu ülke bağımsız kalacak, bağımsızlığı payidar olacak; ama maalesef bağımsızlığı bir yana bırakın, satılmayan, talan edilmeyen hiçbir şeyimiz kalmadı.

Sevgili oda başkanım, TMMOB'nin genel başkanından şunu rica ediyorum: Diyorum ki artık meydanlara çıkma zamanı. 76'da nasıl TMMOB o meydanlarda bütün demokratik kitle örgütlerinin öncülüğünü yaptıysa, şimdi de aynı görevi daha fazlasıyla yerine getirmek zorunluluğunu taşıdığına inanıyorum. Değerli arkadaşlarım, Türkiye üzerinde oynanan oyunlar çok ciddi boyutta. Bu Amerikan gizli ajanı Morphis'in 70'li yıllarda hazırlayıp büyüttüğü bir başbakan bu ülkeyi yönetiyor. Kurtuluş savaşında Kubilay'ı yok eden bir caninin torunu meclis başkanlığı yapıyor. Lütfen, tarihimizi iyi bilelim, kökenimizi iyi bilelim, nereden geldik, nereye gidiyoruz, bunu iyi bilelim. Fazla uzatmayacağım, üzgünüm. Dostum sana selam olsun. Biz sevgili Teoman'la, Nazım'ın Mustafa Kemal'e yazdığı Mavi Gözlüm şiirini hep okuyorduk. Keşke beraber olsaydık da o şiiri burada tekrar okusaydık.

Hepinize saygılar sunuyorum.

İsmail ŞENGÜL (Maden Mühendisleri Odası)

Merhaba arkadaşlar.

İlk defa böyle bir anmaya katılıyorum ve katıldığım bu anmada da genç bir mühendis olarak söz alma ihtiyacını duydum; çünkü izlediğimiz kadarıyla genellikle oda başkanlarımız ve daha eski üyeler söz aldı. Bu ihtiyacı binaen söz alma ihtiyacı duydum. Elimde yazılı bir metin yok, sizlere yazılı bir metin üzerinden konuşma yapmayacağım. 70'li yıllarda da yaşamadım, o zamanlarda da hayatta yoktum; ama bugün biz bir anma etkinliğindeyiz ve devrimciler, demokratlar, yurtseverler yitirdiklerini anarken, onların

mücadelelerinin bugün ne anlam ifade ettiğini aslında tartışıyorlar, konuşurlar ve bu konudaki düşüncelerini birbirleriyle paylaşırlar. Bence anma etkinlikleri böyle yapıldığında daha anlamlıdır, burada bunu ifade etmek istiyorum.

Ben, Teoman Öztürk deyince TMMOB'nin 70'li yıllardaki mücadele sürecini hatırlıyorum, bu aklıma geliyor; çünkü biliyorsunuz, TMMOB bugün bir kamu kuruluşu olarak varlığını sürdürüyor ve kuruluşundan 70'li yıllara kadar aslında daha çok mesleki ve bürokratik bir örgüt olarak kendisini tarifliyor. Biz bunları tabii daha sonra belgelerden, bilgilerden okuduk. 70'li yıllarla beraber, Teoman Öztürk'lerle beraber Türkiye'deki toplumsal muhalefetin önemli bir dinamiği haline geliyor ve bu dönemdeki TMMOB'nin mücadele biçim ve hattı bizim için gerçekten özlem duyulan bir hat, ben bunu ifade etmek istiyorum. Bugün genel olarak toplumsal muhalefette çok ciddi bir gerileme var, bunu kabul ediyoruz, buna itirazımız yok. TMMOB de bundan nasibini alıyor elbette ki, buna da bir itirazımız yok; ama biz çubuğu kendimize büküp, kendi özeleştirilerimizi, kendi tartışmalarımızı yeterince yapmadığımız sürece Türkiye'deki toplumsal muhalefetin de bir dinamizm kazanması çok mümkün görünmüyor. Burada hepimiz sorumluyuz, sorumluluk hissetmeliyiz diye düşünüyorum.

Ben bugününün TMMOB'sinin, toplumsal mücadele dinamikleri içinde bulunması gereken yerden uzak olduğunu düşünüyorum. Bugün biz siyasal gündemlere de, emek düşmanlığı politikalarına da bence gerektiği kadar müdahale edemiyoruz, bunun nedenlerini araştırmak zorundayız. Bugünün Türkiye'sinde bakıyorsunuz darbe çıkırtkanları bir tarafta, neoliberal saldırılar bir tarafta, Kürt sorununda çözümsüzlük politikaları bir tarafta ve geniş emekçi yığınlar, geniş yoksul yığınlar bir boyunduruk altında inim inim iniyor ve bir çare arıyorlar, bir mücadele geliştirmeye çalışılıyor.

Bu mücadeleye TMMOB'nin daha fazla omuz vermesi gerekiyor. Mühendis mimarların sorumluluk alması gerekiyor. Bunu yaparken TMMOB'nin aslında kendi mücadele misyonlarına tekrar dönüp bakması gerektiğini düşünüyorum. Örneğin Demokrasi Kurultayında aldığı kararları bir kez daha gözden geçirmeli TMMOB; çünkü yakın dönemde internet sitelerinden maalesef yönetim kurulu açıklamaları izledik, sözde 'terörün kınayan' vesaire. Oysa TMMOB bugün halkların kardeşliğini savunan bir örgüt olarak aslında bu

yaşanan gelişmelere, yaşanan bir savaş var ve bu savaşa daha farklı yaklaşımlar getirmek zorunda diye düşünüyorum. Barış talebini daha fazla dillendirmeli diye düşünüyorum. Bu konularda böyle tavır alması gerektiğini de düşünüyorum.

Öte yandan kendi bünyesindeki çalışan, özel sektörde çalışan işsiz mühendislerle ve bunların sorunlarıyla daha fazla, daha yakından ilgilenmeli diye düşünüyorum. Kendi içindeki demokratik işleyişi tekrar gözden geçirmeli diye düşünüyorum ve gençlerin dinamizminden daha fazla yararlanmalı diye düşünüyorum; çünkü biz genel kurullarda kendimizi yeterince ifade edemiyoruz. Öğrenci arkadaşlar için de bu geçerli. Ben de TMMOB öğrenci örgütlülüğünden gelme bir arkadaşınızım ve bugüne kadar kendimi ifade etme konusunda çok ciddi sorunlar yaşadık. Bu, mühendis olduktan sonra da çok fazla değişmedi ve kendi odam da dâhil olmak üzere birlik içindeki mücadele sürecine nasıl katılacağımızı, hangi biçimlerde yer alacağımızı, odanın üyesi olmamıza rağmen henüz biz bile anlayamadık. Bu konulara biraz daha fazla duyarlılık gösterilmeli.

Burada 70'li yılların TMMOB'sini özlemle anıyorsak, ona öykünüyorsak, onu hâlâ görmek, yaşamak istiyorsak, bence daha başka bir şey yapmak zorundayız. Birbirimizi anlamak, birbirimizle konuşmak zorundayız. Gençlerin sözlerini daha fazla dikkate almak zorundayız. Bunları bir ukalalık biçiminde ele almamak da gerekiyor. Bir biçimiyle bu mücadeleyi birlikte omuzlayacağımızı hepimiz biliyoruz ve bu eksende birbirimizi daha fazla anlamak zorundayız diye düşünüyorum. Teoman Öztürk'ü ben böyle anlıyorum.

Tıpkı bugün Teoman Öztürk'ü andığımız gibi ben buradan Harun Karadeniz'i ve Zeki Ergünbay'ı da anmak istiyorum. İşkence tezgahlarında katledilen Zeki Ergünbay'ı da burada bir kez daha anmak istiyorum. Biz onların neden katledildiklerini, neden yaşamlarını yitirdiklerini, hangi mücadeleyi yaparken yaşamlarını yitirdiklerini ve bu akıbete uğradıklarını iyi düşünmek zorundayız. Buradan bence daha fazla dersler çıkarmak zorundayız. Ben özlenen örgütümüz TMMOB'yi özlenen yere birlikte getireceğimizi düşünüyorum. Kimse bu sorumluluktan azade değildir. TMMOB'nin bugünkü toplumsal muhalefet içindeki pozisyonunun bu denli zayıf olması bence hepimizin sorunudur, hepimizin birlikte yarattığı bir sorundur. Bunu böyle anlamak gerekir ve bu konuda herkes üzerine düşen şeyi yapmalıdır. Hepimizin bildiği bir

sözle bitirmek istiyorum, vaktinizi de fazla almak istemiyorum. Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber, ya hiçbirimiz diyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Teşekkürler.

İsmail Ozan DEMİREL

Merhaba,

Mesleğe yeni adım atmış bir mühendis olarak, Teoman Öztürk anmasında Teoman Öztürk'ün ailesinin, dönem arkadaşlarının olduğu bir ortamda konuşma yapmak beni gerçekten heyecanlandırıyor, bütün genç arkadaşlarım gibi.

Bugün ben Teoman Öztürk'ün gençlik için ne ifade ettiğini biraz anlatmaya çalışacağım. Ben de hazırlık yapmadım, yani forum olduğunu duyunca, böyle daha samimi bir ortamda, Teoman Öztürk'ün dönem arkadaşlarının bizim o bilmediğimiz mücadele öykülerini anlattığı bir ortam olacağını düşünüyordum. Onun için çok hazırlıklı gelemedik doğrusu; ama bizim de gençler olarak bu kürsülerde daha çok görünmemiz gerektiğine ben de inanıyorum. Teoman Öztürk sadece ailesinin ve arkadaşlarının anması gereken biri değil. Teoman Öztürk bugün mücadelesiyle hâlâ gündeldir ve yaptığı tespitlerle hâlâ gündeldir. Gençlik tarafından da bu şekilde sahiplenilmektedir.

Teoman Öztürk bizim için şunu ifade eder: Teoman Öztürk, TMMOB içinde anti-emperyalist, anti-kapitalist ve anti-faşist mücadelenin etkin bir biçimde gösterildiği bir dönemini ifade eder. Teoman Öztürk 30'lu yaşlarının başında TMMOB başkanı olarak bizim için üniversite gençliğinin TMMOB içinde bir özne olduğu, TMMOB politikalarının belirlenmesinde etkin olduğu bir dönemi ifade eder. Teoman Öztürk'ün ideolojik ve pratik anlamda yaptığı tespitler dediğim gibi geçerlidir. Kapitalist üretim ilişkileri düşünüldüğünde mühendislerin sınıfsal konumlanışı daha çok küçük burjuva ve burjuvaziye yakın olarak nitelendirilebilir; fakat Teoman Öztürk bu örgütü ve mimar mühendislerin kaderini işçi sınıfı kaderiyle ortaklık diyerek diyalektik bir biçimde mühendis mimar mücadelesini işçi mücadelesiyle ilişkilendirmiştir. Biz buna aynen katılıyoruz ve verdiğimiz mücadelede de; işçi mücadelesini, proletarya mücadelesini desteklediği ölçüde amacına ulaşacaktır düşüncesindeyiz.

Teoman Öztürk bize cumhuriyeti ifade eder. Teoman Öztürk döneminde tüm teknik elemanlar toplu greve gidebilmiştir. Teoman Öztürk bize cesareti ifade eder. DGM'lerde yargılanmıştır ve bu dönemde birçok TMMOB yöneticisi de DGM'lerde yargılanmıştır ve TMMOB de... Tabii benim bunları konuşmam, belki genç birinin çıkıp buradan bunları konuşması çok anlamlı gelmeyebilir; ama biz zaten her zaman söylüyoruz gerçekten bu mücadele deneyimlerini, TMMOB geleneğini bu şekilde sahiplendiğimizi. Sadece bunları bir daha ifade etme gereği duydum. Çok fazla uzatmayacağım. Odaların kurşunlandığı bir dönemde mücadeleye ara verilmediği, mücadelenin devam ettirildiği bir dönemi ifade eder Teoman Öztürk bizim için. Buradan birçok tespit yapıldı, gerçekten böyle bir ihtiyaç var, yani TMMOB'nin belki bir demokrasi kurultayına daha ihtiyacı var.

Bunları tartışmamıza, Mehmet beyin dediği gibi, yol haritamızın çizilmesinde daha çok tartışma yapmamıza ihtiyacımız var; ama ben hâlâ buradan Teoman Öztürk'ün o dönem yaptığı bir tespitin geçerli olduğunu düşünüyorum ve onu okumak istiyorum: "Sorunların kaynağı emperyalist, kapitalist sistemdir. Çözümüne emperyalist, kapitalist sistemin çözülmesiyle varılacaktır. Emperyalizme ve onun içindeki uzantılarına, faşizme ve onun silahlı çetelerine karşı emekçi kitlelerle dayanışmamız ve ortak mücadelemiz güçlenerek sürecektir. TMMOB bu anlamda bir mücadelenin önemli demokratik araçlarından biridir. Gelecek günlerin bugünkü bir avuç egemen azınlığın değil, halkımızın olacağına inanıyoruz. Bu inançla yola çıktık, bu inançla başaracağız." Teoman Öztürk'ün bize öğrettiği bu mücadele anlayışını bundan sonra da aynı kararlılıkla devam ettireceğiz.

Teşekkürler.

Fatih Seçkin ŞİŞ (Jeoloji Mühendisleri Odası- Öğrenci)

Jeoloji Mühendisliği öğrencisiyim, biraz heyecanlıyım, özür dilerim.

Biz Teoman Öztürk'ü, ben veya benim dönemimdeki arkadaşlar, yaptığımız öğrenci kurultayında tanıdık ve üniversiteden odalara geldiğimizde ilk baştan demokrat kimliğimizle ve sosyalist kimliğimizle geldiğimiz için Teoman Öztürk bizde çok fazla bir sempati uyandırdı; çünkü günümüzde böyle sempati uyandıracak insanlar yok. En azından TMMOB için-

de bunun karşılığını bulmak zor. Bu yüzden gerçekten biz o bağıran çağırın, heyecanlı insanlarda gerçekten heyecan uyandıran insan Teoman Öztürk'tü. Tanımıyoruz, belki 80'i de yaşamadık, yani ben daha doğmamıştım; ama bugün hâlâ söz hakkımız yok, eylem hakkımız yok, örgütlenme hakkımız yok. 8 Mart'a katıldığı için, 1 Mayıs'a katıldığı için, oralarda devrimcilerin -tıpkı Teoman Öztürk gibi- fotoğraflarını taşıdıkları için hâlâ insanlar tutuklanıyor.

Elbette şunu da söylemek gerekir: Bu söz, eylem, örgütlenme hakkının engellendiği darbe koşullarında... Mesela 3 Kasım gibi bir gündemde TMMOB'nin yaptıkları bir nefes aldirabiliyor. Dağlıca baskınından sonra faşizm ve kampuslarda bunları inanılmaz bir şekilde hissettik. O dönemde yükselen o şovenist hislere, akıl tutulmasına bir set olabildi. Şunu söylemek istiyorum: Kim olduğumuz, ne olduğumuz tartışma konusu yaratabiliyor ve bunlara dair birkaç şey söylemek istiyorum. Ben de 3-4 yıla yakın öğrenciyim ve Jeoloji Mühendisleri Odası'nda öğrenci örgütlülüğü çalışması yapıyorum. Kentsel dönüşümle ilgili halk için kentsel dönüşüm şiarıyla çalışmalara destek veriyoruz. Nükleer santrale karşı çıkıyoruz, siyanürle altına karşı çıkıyoruz.

Bunun dışında, okullarda gerçekten postal altında okumaya, paralı eğitime de karşı çıkıyoruz, ana dilde eğitim de istiyoruz; ama bir başka açıdan da tanımlarsak şöyle ki, 2006 yılında genel kurula katılan bir grup öğrenciden biriyim. 2008 yılında yine genel kurula katılan, bağırup çağırın bir grup öğrenciden biriyim, öyle de tanımlayabiliriz; çünkü bazen sıkıntı oluyor, bir grup muallak insan olarak derdimizi anlatamıyoruz. Söz hakkımız, eylem hakkımız, örgütlenme hakkımızın, sanki bir yerde engellendiğini hissediyoruz. Tabii bu, öğrencilerde farklı bir psikoloji de yaratıyor; ama şundan bahsetmek istiyorum ki, genel kurullara geldik, bundan bahsettim. Orada amacımız, belki doğru yöntem izledik, belki yanlış, ama niyetimiz ve nefesimiz iyiydi ve orada biz, yapılmayan öğrenci kurultayına dair, TMMOB öğrenci üye örgütlülüğüne dair bir şeyler söylemek istedik; çünkü söz söyleyeceğimiz platformlar yoktu. Bunları, derdimizi anlatamadık. Bazen odalara alınmaması için faks gönderilen öğrenciler olduk, bazen ne idüğü belirsiz afişler çıkartan insanlar da olduk. O yüzden bu konuşma çok önemli ve çok heyecanlıyım; çünkü ilk defa size karşı kendimizi dile getiriyoruz.

Bir öğrenci kurultayı yapıldı veya bir şekilde gençlik gelecektir deniliyor ve sahipleniliyor; ama biz size karşı ilk defa ifade ediyoruz, ben ilk defa kendimi ifade ediyorum. Son olarak toparlarken şunları demek istiyorum: Belki abartılı olur, TMMOB içerisinde söz, eylem ve örgütlenme hakkımız yok diyemeyiz, ama bir diyalog sıkıntısı olduğu kesin ve daha çok diyalog kurulacak yerlere ihtiyacımız var. Yapılmayan bir ikinci öğrenci kurultayı var, genel kurulda yapılması kararlaştırıldı. Olmayan bir TMMOB öğrenci örgütlülüğü vardı, merkezi bir TMMOB öğrenci örgütlülüğü kararı alındı. Bunları diyalog süreciyle beraber örgütlemek çok önemli.

Bu demokratik alanda nefes almaktan bahsettik, şunu söylemeden geçemeyeceğim: Son dönemde odalarda, okullarda sürekli çok ciddi bir politik atmosferin, son siyasal gerginliklerin sıkıntısını biz de okullarda yansımasını buluyoruz ve bu sıkıntıyı yaşıyoruz. Bir ukalalıkla söyleyeceğim belki, ama 0-12 yaş arasındaki bir çocuk bile eğer şunu biliyorsa, bir ülkenin genel kurmayı göğsünde ABD'nin liyakat madalyasını taşıyorsa, Tayyip Erdoğan, Bush önünde secdeye varıp, kiblesini Beyaz Saray, dinini imanını para olarak belirliyorsa, bizim güven duyacağımız yerler neresidir, kimlerdir, bunu ölçüp tartmak zor olmasa gerek. Bugün hâlâ 1 Mayıs'larda, 8 Mart'larda bu bedeli ödeyen insanlar var ve yüzümüzü dönmemiz gereken yerler tükenen yerler değildir.

Teşekkürler.

Hüseyin UYTUN (*Jeoloji Mühendisleri Odası-Öğrenci*)

Herkese iyi akşamlar.

Aslında Seçkin, söyleyeceklerimin önemli bir kısmını söyledi. Ben de yer yer tekrara düşebilirim; ama mümkün olduğunca kısa tutmaya çalışacağım. Teoman Öztürk anmalarında sürekli tekrar edilen bir söz vardır ya, Teoman Öztürk'ün o hafızalarımızdan silinmeyen sözü: "Bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeciğin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmamız gerektiğine" dair söz. Bu salonda bu söz defalarca söylendi, söylenecektir, söylenmesi de gerekir; ama bu sözün üniversitelerde, odalarda, odaların öğrenci komisyonlarında daha çok söylenmesi gerekiyor; çünkü TMMOB'nin bileşenleri, Teoman Öztürk'ün yol arkadaşları, bu anlayışı ortaya koyan insanlar yeterince biliyor bir yerde; ama bunun üniversitelere taşımak lazım. Üniversitelere

taşınması için de, TMMOB'nin gençlik ve öğrenciyle buluşması için de bu konu üzerinde biraz daha hassas, dikkatli davranılması gerekiyor.

Geçtiğimiz genel kurullarda öğrencilerin söz hakkı talebi oldu, birtakım olaylar yaşandı. Bunları oturup değerlendirip, önümüze yol haritası çizmemiz lazım; çünkü şöyle bir gerçekle karşı karşıyayız, TMMOB gençlikle buluşmak istiyor, gençlik de, en azından bir kısmı da TMMOB'nin bu 70'lerde yaratılan mirasını devralmak, geliştirmek, ileriye taşımak istiyor. Durum böyleyken, son genel kurulda alınan merkezi üye örgütlülüğü oluşturulması ve öğrenci kurultayının yapılmasına dair kararın peşinden koşmamız gerekiyor. Bu örgütün bileşeni olarak hepimizin bu sorumluluğu üstlenmesi gerekiyor. Biz öğrenciler olarak bu sorumluluğu almaya hazırız. En azından bu konuda çalışmamız, çabamız var. 26 Kasım 2005'te yapılan birinci TMMOB öğrenci üye kurultayında da bunu gördük zaten; yaklaşık 1000 tane mühendislik, mimarlık, planlama öğrencisi kendini ifade etme şansı buldu; ama bundan sonraki süreçte bir şekilde işlemedi. Diyalog eksikliği oldu, iletişim kopukluğu oldu; ama bu bizim için bir engel değil.

Önümüzdeki süreçte kurultayı örgütlemek, öğrenci örgütlülüğünü kurumsal hale getirmek TMMOB'nin önündeki önemli hedeflerden biridir bence. Buradan da bunu hatırlatmak istiyorum. Öğrenci üye örgütlülüğü dışında da başkanımız bahsetti, nükleer santraller, siyanürle altın işletmesi konusunda da birliğin gerekli çalışmalar yapması gerektiğini düşünüyorum, buradan da hatırlatma gereği duydum. Konuşmayı kısa tutayım. Son olarak şu söylenebilir belki: 70'lerde yaratılan TMMOB anlayışını korumak, Teoman Öztürk'ün ve arkadaşlarının oluşturduğu bu mirası geliştirip gelecek kuşaklara aktarmak için TMMOB'de bir öğrenci örgütlülüğü gereksinimi var. Bunun da hazırlıkları, koşulları oluşmuş durumda. Gerekli girişimler yapılırsa, önümüzdeki yıllarda bu salonlarda daha çok genç insanı, daha çok öğrenciyi görme şansımız var.

Teşekkür ederim.

Hakan TANYAŞ (*Jeoloji Mühendisleri Odası*)

Öğrenci arkadaşlar bugün istedikleri gibi konuşabildi. Aslında şunu da görmüş olduk, konuşabiliyorlar, yani fırsat

olduğu zaman, onlara imkân verdiğimiz zaman bizi rahatsız etmeden de konuşabiliyorlarmış, dertlerini anlatabiliyorlarmış. 70'lerden günümüze TMMOB ve sorumluluklarından bahsediyoruz. Pek çok saptama yapıldı bugün. Ben zaten çok saptama yapabilecek yeterlilikte değilim; ama sadece bir saptama yapacağım. Zaten öğrenci arkadaşlarımız da bana bunu bıraktı; çünkü söz bırakmadı. Saptama şudur ki, bugün Teoman Öztürk gençlerle yeterince tanıştıramamıştır. Bir grup öğrenci gibi belki, bugün bir kitle var burada, ama bu kitle daha fazla öğrenciyi Teoman Öztürk'le tanıştırmaya taliptir. Üniversitelerde, okullarda bunun çalışmasını yapmaya gönüllüdür, yapmaktadır da; ancak önlerindeki engeller kaldırılmalıdır. Dediğim gibi, vaktinizi almayacağım. Zaten öğrenci arkadaşlar genel kurulda da bununla ilgili emek harcadılar ve bir önerge geçirdiler. Artık merkezi bir TMMOB öğrenci örgütlülüğünün oluşturulması için alınan kararların uygulanması aşamasındayız. Bu uygulama aşamasında da ivedilikle davranılmalı, öğrenci iradesinin hâkim kılındığı bir örgütlülük yaşama geçirilmelidir. Söyleyecek başka da bir sözüm yok.

Herkese teşekkür ediyorum.

Serdar KAYNAK (*Maden Mühendisleri Odası*)

Sayın Başkan, TMMOB'nin mücadelesine gönül vermiş arkadaşlarım; hepimize merhaba.

Uzun uzun anlatmayacağım, gerek yok; ama bazı şeylere değinmek gerekiyor. Aydınlar düz yolda ezilmezler, dönemeçlerde ezilirler. Düz yolda aydın, arkasına bakar, kalabalığı görür. Dönemeçte ise arkasındaki kalabalığı göremeyebilir. Bazı aydınlar dönemeci erken alırlar, uçuruma düşerler. Bazı aydınlar duvara toslarlar. Dönemeçler ezicidir, yok edicidir. 12 Eylül bir dönemeçtir. Türkiye aydın hareketinin üzerine, halkın üzerine çok büyük bir dönemeçtir. Bu dönemeçte aydının üzerinden silindir gibi geçildi. Bazı aydınlar uçuruma düştü, bazı aydınlar boğuldu. Şöyle bir söz vardır: "Yenilsen bile, yenildiğini göstermeyeceksin. Sürekli ellerin bir boksör gibi havada olacak." Teoman Öztürk bu dönemeçten sağ salım yenilmeden çıktı ve ellerini de hiçbir zaman aşağıya indirmede, bir boksör gibi havada tuttu. Ancak gelinen süreçte neoliberalizmin düşünce biçimi postmodernizm bizim tanımlarımızı bozuyor. İyiyle kötü, güzelle çirkin, emekle sermaye, bizim bunları ölçme olaylarımıza açık saldırıda bulunuluyor.

Bize köşede olmamız gerektiği söyleniyor. Bugünün yarının olmayacağını, yarının bugünün devamı olduğu söyleniyor ve maalesef bu esintiden halkımız, kendi kitlemiz büyük ölçüde etkileniyor. 12 Eylül öncesi Teoman Öztürk'ün söylemlerinde sadelik, gösterişsiz ve kararlı ifade tarzı dikkat çekiyor. Kavramların kirlenmediği bir dönemin ürünü. Postmodern zamanlarda, kavramların aşağı mahalleye düştüğü günümüzde bu durum özlenesi bir durum. Emek vurgusunun olmadığı bir demokrasi söylemine, eşitlik vurgusunun olmadığı bir özgürlük söylemine rastlanıyor bu konuşmalarda. Bu sadeliğe, bu yalınlığa yeniden dönmek gerekiyor. Evet, bizler köşede olmak zorundayız, postmodern düşünceye karşı köşede olmak zorundayız. Köşede olmak, karşısındaki incitir, acıtır, batar. Kendi kitlemizle de olmak zorundayız, bu halkada olmak zorundayız, siyasi iktidarda olmak zorundayız.

Bir arkadaşımız çıktı, burada dedi ki "Teoman Öztürk'ün yapı taşlarını kurmuş olduğu yoldan yürüyoruz, rahatız." Hayır, hiç rahat değiliz. Önümüzde çok büyük kavgalar var, çok büyük sorunlarımız var. Bugün siyasi iktidarın iki kanadı, siyasal İslam ve askeriyenin bir kanadı, iki kör bıçak gibi sürtündükçe birbirlerine bilmiyorlar. İki de sürtündükçe birbirlerinin varlığı ve saldırganlığını meşrulaştırıyorlar. Tabii ki biz bu dönemlerde yaptığımız mitinglerde hiçbir zaman taraf olmadık; ama bir şeye taraf olmak zorundayız. Bir başka, üçüncü yol var, orası nedir; kendi kitlemizin, halkımızın, mücadelesine karşı taraf olmak zorundayız. Peki, bu süreçte eksiklerimiz nedir; örgüt olayı. Bu halkın harekete geçmesindeki engel nedir?

Bakin bir ustamızdan bir anekdot okuyacağım size, örgütlülükle ilgili ne söylüyor: "Kitlelerin kendiliğinden hareketi, pistonu olmayan bir lokomotifin buharına benzer. Yürütücü güç tabii ki buhar, yani kitlelerin harekete geçmesinden ve mücadelesinden gelen enerjidir. Yaratıcı güç, piston değildir. Buharsız pistonun bir anlamı kalmaz; ama diğer yandan belirleyici anda buharı sıkıştıran piston olmazsa, en güçlü buhar bile dağılır ve görevini yerine getiremez." Bugün TMMOB'de buhar eksiktir. Kitleleri yoktur. 300 bin insandan bahsediyoruz; ama mitinglerimizin sayısı bellidir. Peki, bu buhar nasıl oluşur? İşte o anlamda bizim kesinlikle neo-liberal politikalara ve postmodern düşüncelere karşı çitayı yükseltmemiz lazım. Kimse şundan korkmasın, bu oku çok uzaklara atacağız, atmak zorundayız, onun için de yayı germek zorundayız.

Yay kırılır, TMMOB o işi yapamaz demeyin; biz mühendisiz, yayın ne zaman kırılacağını çok iyi biliriz. Bize düşen görev bunu yapmaktır diyorum.

Sevgili Teoman Öztürk'ü saygı ve özlemle tekrar anıyorum, beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum.

Oğuz TÜRKYILMAZ (Makina Mühendisleri Odası)

Merhaba.

Uzun bir konuşma maratonunun sonuna kalan hepinizi selamlıyorum; ama önce sevgili Aylin Abla'yı, Elif'i ve Aslı'yı, sonra Teoman Öztürk'ün dünkü ve bugünkü mücadele arkadaşları, hepinizi selamlıyorum. Ben Teoman Öztürk'le birlikte çalışma onuruna sahip olan bir arkadaşınızım. Kendisini 76 yılında tanımıştım, yani şahsen tanımıştım, öğrencilik yıllarımdan biliyordum. 77-80 döneminde, yani Mehmet başkanın mezarlıkta yaptığı konuşmada söylediği gibi açık faşist saldırının yaşandığı bir dönemde 3 yıl Konur Sokak 4 numaradaki TMMOB binasında, yani 4 numaranın 1. katında o 3 odaya sıkıştığımız ortamda karşılıklı odaları paylaştık biz Teoman Öztürk'le. Tabii yalnız mekânı değil, kavgayı, umudu, sevgiyi, işi, aşu, sıkıntıyı ve neşeyi, hepsini paylaştık. Şimdi 70'lerde de, 80'lerde de var olan bir çınarın, Teoman Öztürk'ün huzurunda güneşin sofrasında sizlere birkaç sözüm var benim. Teoman Öztürk'ü tanımlayan en temel özelliklerden bir tanesi eylem ve söylem birliği ve onun yaşamı, düşünceleriyle, kavgasıyla örtüşen bir yaşam.

Ben Teoman Ağabey'den bir kez 'ben' sözcüğünü duymadım. Bu örgütten konuşurken hep 'biz' diyen, kararlı ve alçakgönüllü bir başkandı o; ama analiz etmeden, sorunu çözümlenmeden herhangi bir konuda bir değerlendirme yapmazdı. Bugün bazı arkadaşlarımızın böyle bir zaafı var, anlamadan, bilmeden, bir konuyu değerlendirmeden üzerine atıyorlar. Teoman Başkan'ın hiçbir zaman böyle bir özelliği olmadı. Hiçbir zaman acullük etmedi, her konuya soğukkanlılıkla yaklaştı. Devrimci düşünceye, sosyalizme sonsuz kadar bağlı bir insandı. O kavganın hem neferiydi, hem önderiydi. Kavgada yer tutmak olmaz, "Ben önderim" deyip geri çekilmek olmaz, hem ön safındaydı, hem gerisindeydi, hem berisindeydi, hem içindeydi, hem arkasındaydı. Ben onun bakış açısıyla bugünkü görevlerimiz nelerdir diye düşündüğümde şöyle düşünüyorum: "Bizim aradığımız toptancı

ve kolay çözümler değil. Biz ne istemediğimizi söylemekte çok mahiriz, neler istemediğimizi söylüyoruz; ama ne istediğimizi söylemekte o denli becerikli, o denli başarılı değiliz.”

Bugün yalnız sömürü ve talanı teşhir etmek için değil. Neyi istediğini, neden istediğini, nasıl istediğini ortaya koyan bir yaklaşımla sorunlara yaklaşmamız gerekiyor. Eğer biz, mühendis ve mimarlar ve şehir plancıları, emek güçlerinin bir parçası olarak, emek güçlerinin siyasal iktidarını, emekçi güçlerin yönetimini savunuyorsak, o iktidarı hedefliyor ve istiyorsak, kendi uzmanlık alanlarımızda emekten ve haktan yana uygulamaları hangi araçlarla, hangi kaynaklarla yapacağımızı açık seçik bir biçimde tasarlamalı, modellemeli ve halkın önce bilgisine, sonra onayına sunmak zorundayız. Böylesine insanlar ancak iktidara talep olurlar. İktidarın yaptıklarını eleştirerek iktidara talip olamazsınız arkadaşlar. Siz yönetime gelerseniz ne yapacağınızı, nasıl yapacağınızı, hangi araçlarla, hangi kaynaklarla yapacağınızı inandırıcı bir şekilde ortaya koyarsanız ve Türkiye insanlığını buna inandırırırsanız ancak insanlar sizin arkanızdan gelir. Biz bugün bu imkânlara sahibiz, bilgisayarlar var elimizde, internet imkânları var, bilgiye ulaşma imkânı var. Bilgiye ulaşabiliriz, halk ve emek adına yorumlayabiliriz, öneriler ve programlar geliştirebiliriz ve bunu yapmak zorundayız.

Düşünün ki biz 70’lerde, slayt gösterisinde izlediniz, o Birlik Haberlerini, o dönemde hazırlanan raporlarını, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği’nin bir fotokopi makinesi yoktu arkadaşlar. O birlik binasında çakar almaz bir kötü daktiloyla yazıldı bütün o raporlar. Teoman Öztürk gece saat 3’lere kadar Devlet Planlama Teşkilatı’na sunulacak olan raporun kollu teksir makinesinde basılıp çoğaltılmasına nezaret eden bir insandı. Şimdi o dönemde o denli yoksunlukla, ama kararlılıkla, inançla ve bilinçle üretilen raporların, araştırmaların, Birlik Haberlerindeki yapılan çalışmaların çok daha iyisini yapabiliriz. Niye yapmayalım? Biz o günlerde bunları yaparken asude bir ortamda değildik, bugünden çok daha zor şartlar altındaydık. O örgüt, o TMMOB binası kaç kez bombalandı biliyor musunuz? O binayı korumak için bizlerin neler yaptığını anlatmamı istemezsiniz herhalde, değil mi? Şimdi bugün bunları anlatırsam suç unsuru olur, onca yıl sonra bile; ama biz o binayı, o örgütü koruduk. O örgütselliği, örgüt yapısını korumaya çalıştık, elimizden geldiğince, yapabildiğimizce.

Bugün şartlarımız daha iyi, binalarımız, bilgisayarlarımız, internet imkânlarımız var. O halde temel bir görev, Teoman Öztürk ve yol arkadaşlarının bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesini daha ileriye taşımak, enerjiden ulaşıma, tarımdan sanayiye, konuttan kentleşmeye, ormancılıktan çevre sorunlarına kadar her alanda meslek, meslektaş, halk ve ülke ve kamu çıkarları doğrultusunda teşhisler koymak, öneriler programlar geliştirmek ve bu programları emekçi halka mal etmektir. Teoman Öztürk'ün faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı kavgasını, onun bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm değerlerini böylece hayata geçirebiliriz. Bu kavga katılan herkesle sürecek, elbette öncelik kendi üyelerinde. Bir örgüt kendi üyesini katmadığı bir kavgayı sürdüremez. O üyeyi o sürece katacak, onlarla birlikte girecek.

Demin öğrenci arkadaşlarımız konuştu, ben biraz alınganlık gösterdim. Onların eleştirdiği iki genel kurulun divan başkanı bendim, yani onlar gibi bir öğrenciyken bu örgüte katılmış bir insandım. Ben 25 yaşında bu örgütte Makine Mühendisleri Odası'nın ikinci başkanıydım, 26 yaşında bu örgütte Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin genel sekreter yardımcısıydım ve 30 yaşında içeri düştüğümde de bir mühendistim. Bütün bunlar bizim de çok genç yaşlarımızda yaşandı; ama Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin geçmiş genel kurullarında, 80 öncesinde gençler ne zaman konuşurdu? Konuk konuşmalarında o zaman Dev Genç vardı, Gençliğin Merkezi Örgütü vardı, onlar konuşurdu. Bugün de eğer hepsinin üstünde ortaklaştığı gençliğin merkezi bir devrimci gençlik örgütü olsa, elbette konuk konuşmalarında onlar konuşur; ama TMMOB genel kurul yönetmeliği işinize geldiğinde uygulanacak, işinize gelmediğinde uygulanmayacak bir yönetmenlik değildir. Buyurun öğrenci kurultaylarında karar alın, oda genel kurullarına taşıyın, TMMOB genel kurul yönetmenliğini değiştirin ve deyin ki "Öğrenci üye komisyonlarının temsilcileri de TMMOB Genel Kurulu'nda konuşur." O zaman divan başkanı da sizi konuştursun. Ben heyecanınızı çok iyi anlıyorum. Elbette heyecan güzel bir şey, o heyecanı yaşıyorum, paylaşıyorum; ama sadece heyecanla olmuyor bu işler, onu söylemek istiyorum. Mutlaka heyecanla da olacak, yani heyecan gerekli koşullardan bir tanesi.

Ben sözlerimi bitirirken, iyi ki vardın Teoman Öztürk diyorum, onu sevgi ve dostlukla anıyorum. Sizlerin de, Teoman Öztürk'ün dünkü ve bugünkü arkadaşlarını, iyi ki

varsınız, bizden önce giden herkese, demin ismi sayılan Zeki Erginbay'a, Harun Karadeniz'e, Alaattin Anahtarcı'ya, Ahmet Bulut'a ve adlarını hatırlayamadığım herkese selam olsun.

Mehmet SOĞANCI

Evet sevgili arkadaşlar, ben konuşma yapan bütün arkadaşların ağızlarına sağlıklar diliyorum. Dinleyenlerin, düşünenlerin, Teoman Öztürk'le birlikte olanların, daha etkin, daha demokratik, daha işlevsel bir TMMOB örgütlülüğü için kafa yoranların, bunun için emek sarf edenlerin, -Türkiye'nin ihtiyacı var, hepimiz söyledik- mücadele edecek olanların, o mücadelede o bayrağın bir tarafından tutacak olan hepinizin de yüreklerine sağlıklar diliyorum.

Bu etkinliğe katılımınızdan dolayı hepinize sevgiler sunuyorum.

TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN YAŞAMI

- 09.05.1940 Kars'ta doğdu
- 1963'te İTÜ'den mezun oldu.
- 30.07.1963 TMMOB Mimarlar Odası'na 2065 sicil numarası ile üye oldu.
- 1963/1964 İstanbul Belediyesi Planlama Bürosu'nda çalıştı.
- 1964/1965 İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğü'nde çalıştı.
- 1965/1967 İmar İskan Bakanlığı'nda araştırmacı mimar olarak çalıştı.
Nazım İmar Bürosu'nda mimar olarak çalıştı.
- 1967/1969 Askerlik görevi
- 1969/1971 Ankara Nazım Plan Bürosu Baş Uzman Yardımcısı
- 1971/1972 TMMOB Mimarlar Odası II.Başkanı
- 1972 Karadeniz Bakır İşletmeleri Murgul Şantiyesi Şantiye Şefi
- 1972/1975 Ankara Nazım Plan Bürosu Baş Uzman Yardımcısı
- 1972/1973 TMMOB Mimarlar Odası II.Başkanı
- 1973/1974 TMMOB 18.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
- 1974 Üçüncü Yıllık Kalkınma Planı "Şehirleşme Planları" rapörtörlüğü
- 1974/1975 TMMOB 19.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
- 1975 Nazım İmar Bürosu'ndaki görevine son verildi.
- 1975/1976 TMMOB 20.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
- 1976/1977 TMMOB 21.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
- 1977/1978 TMMOB 22.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
- 1978/1979 TMMOB 23.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
- 1979/1980 TMMOB 24.Dönem Yönetim Kurulu Başkanı
- 1980 DİSK 1.Bölge Araştırma Enstitüsü Uzmanı

1980 TCK'nın 146/3 maddesini ihlalden dolayı hakkında dava açıldı.

ÖZTÜRK için getirilen suçlama, TMMOB Başkanı olduğu zaman DİSK'in öncülüğünde kurulan, TTB'nin, Halkevleri'nin, TÖB-DER'in, Barış Derneği'nin oluşturduğu Demokratik Platforma katılmaktı. Bu Davadan dolayı tutuklu kalmış ve davadan 1983'te beraat etmiştir.

1980/1981 Ankara Taşhan ve Sarıkadı Camii Restorasyonu Şantiye Şefi olarak çalıştı.

1982 TMMOB'nin 19 Eylül Direnişi ile ilgili davadan kesinleşen hüküm nedeniyle Ankara Merkez Cezaevi'nde yattı.

1983/1985 Karayolları 4.Bölge Binası şantiye şefi

1985/1986 Karayolları İzmir Bölge Müdürlük Binası Şantiye Şefliği

1987/1988 Kent Koop/Batıkent Çevre Düz.İşl.Yüklenicisi

1989/1990 Soyut Şirketler Grubunda Danışmanlık

1990/1992 TMMOB'de Danışmanlık yaptı.

1992/1994 OYAK İnşaat A.Ş.'de şantiye mimarlığı yaptı.

11.7.1994 ONU YİTİRDİK.

